

Výbor pre daňové prognózy

66. zasadnutie

Nové prognózované položky na výdavkoch

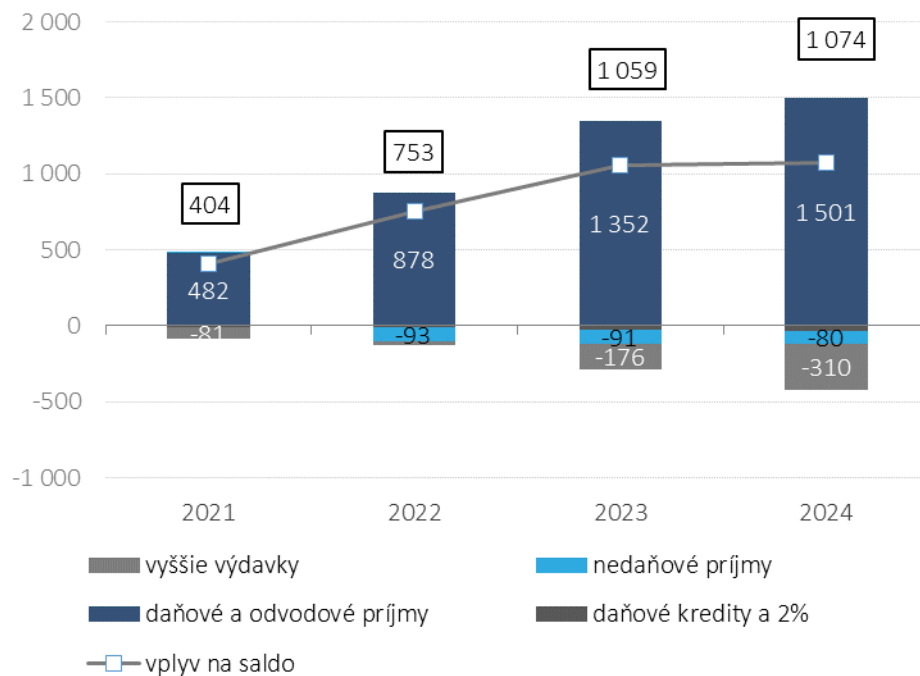
- Prognózované položky sa rozrastajú o dôchodkové dávky
- Metodiky konzultované s Výborom v januári a [zverejnené](#) na webe
- Hlasovanie členov o zaradení nových položiek do prognózy + zmena prílohy štatútu
- *Pozn: Prezentácia počas Výboru 10.2. obsahovalo kvôli neskorému schváleniu novej legislatívy memorandovú položku, ktorá bola po diskusii začlenená do samotnej prognózy*

Agregátny pohľad na saldo

Smerom k fiškálnemu výboru

Porovnanie oproti rozpočtu (v mil. eur)

- **Daňové príjmy so silným výkonom napriek 3. vlne**
 - Silný trh práce a rast nominálnych makrobáz zvyšuje výnosy aj v ďalších rokoch
 - Spotreba sa koncom roka 2021 udržala
- **Silný trh práce a inflácia má aj výraznejší vplyv na výdavky od roku 2023**
 - Výdavky prognózované zatiaľ vo výške 10 mld. vs. príjmy 35 mld.

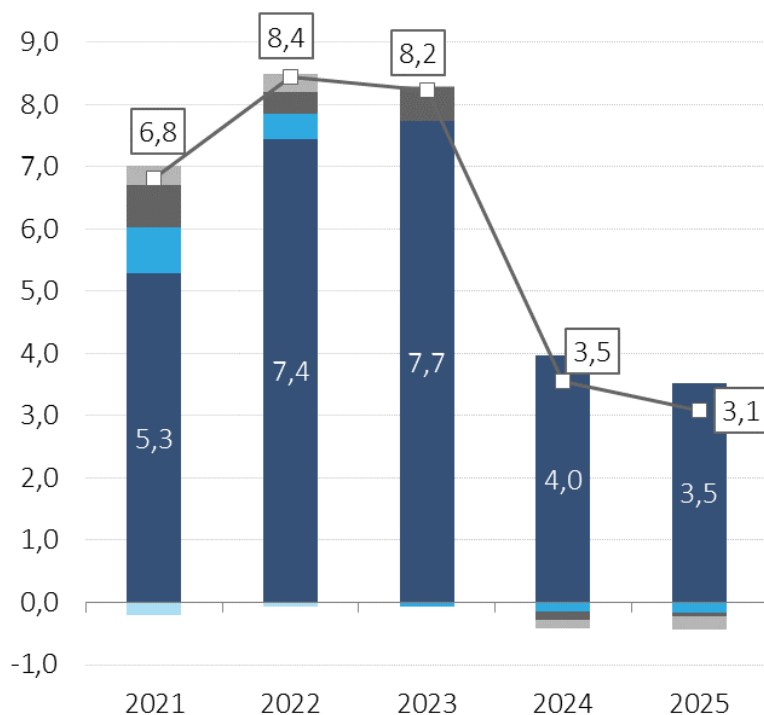
Prognóza Daňovo-odvodových príjmov 2021 - 2025

Medziročná zmena daní a odvodov

Oživenie daní napriek 3. vlne

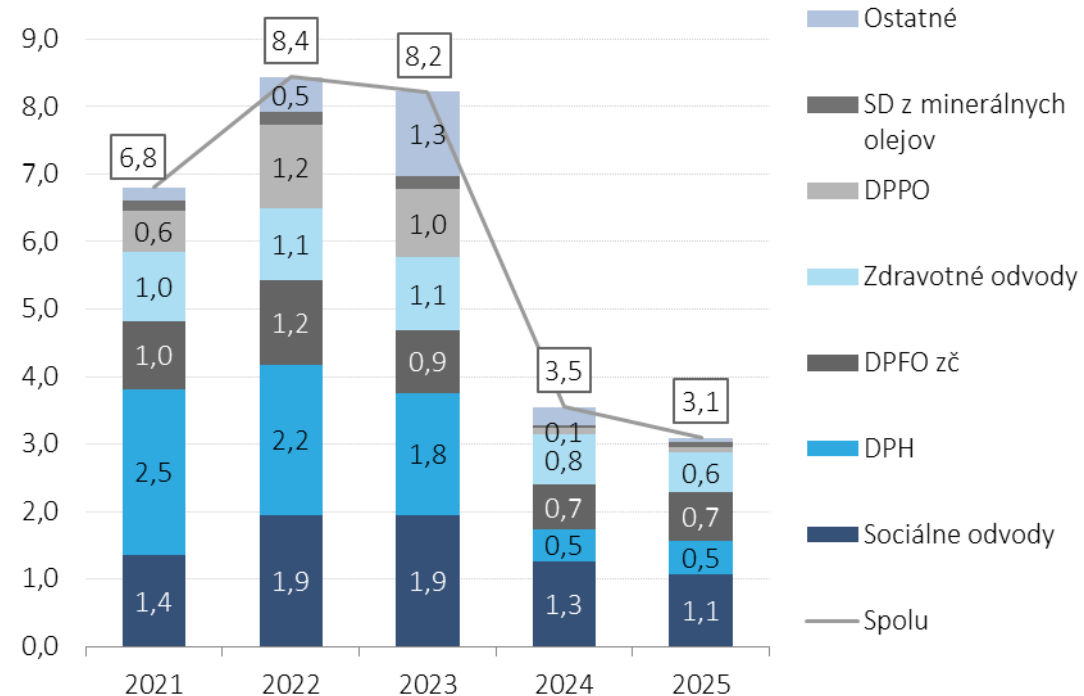

Zmena faktorov (% , y-o-y)

- iné vplyvy
- jednorazové vplyvy
- vplyv legislatívy
- vplyv EDS
- vplyv makra
- Rast celkom (aktuálna prognóza)

Zmeny daní (% , y-o-y)

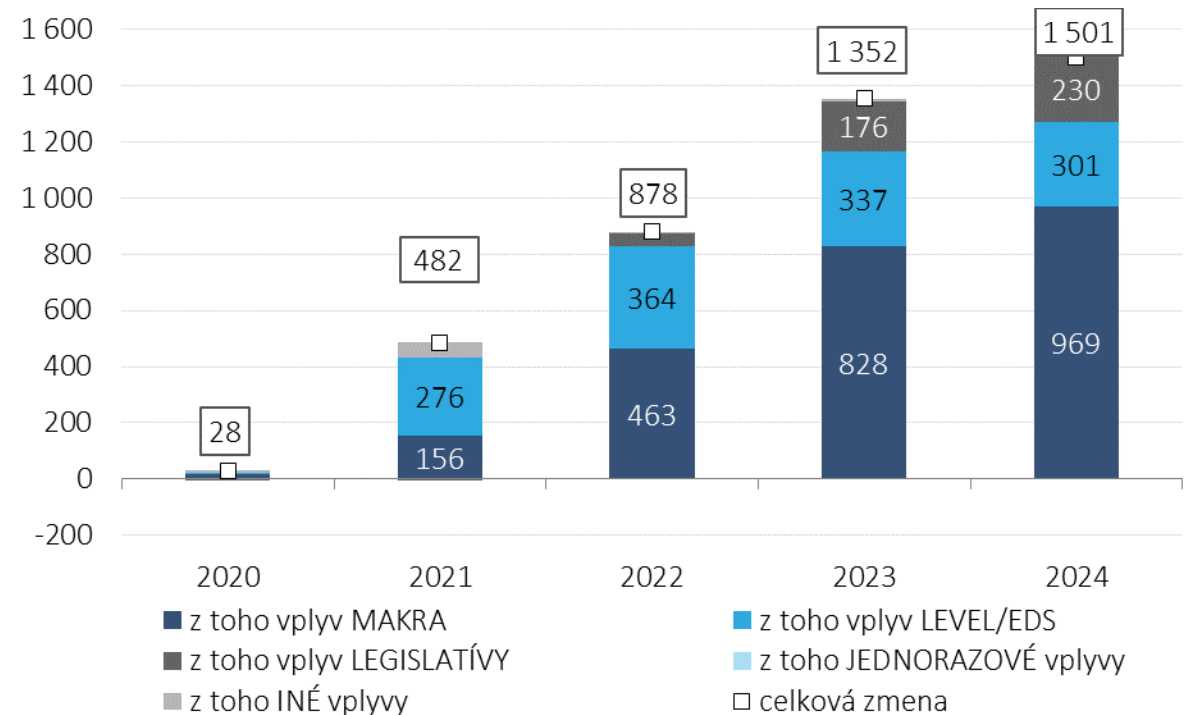

- Ostatné
- SD z minerálnych olejov
- DPPO
- Zdravotné odvody
- DPFO zč
- DPH
- Sociálne odvody
- Spolu

Zmeny spolu oproti septembru

- 2020:
 Finálne čísla za korporátnu daň a regulovaný odvod, úprava dane z poistenia (metodika)
- 2021:
 Silnejšia spotreba domácností a solídny trh práce potiahol minulý rok
- 2022 – 2025:
 Oživenie makra, robustný trh práce, silné nominálne rasty makrobázy a prenos EDS z minulého roka, legislatíva – zrušenie RZSO a zavedenie novej dane z nadmerného zisku

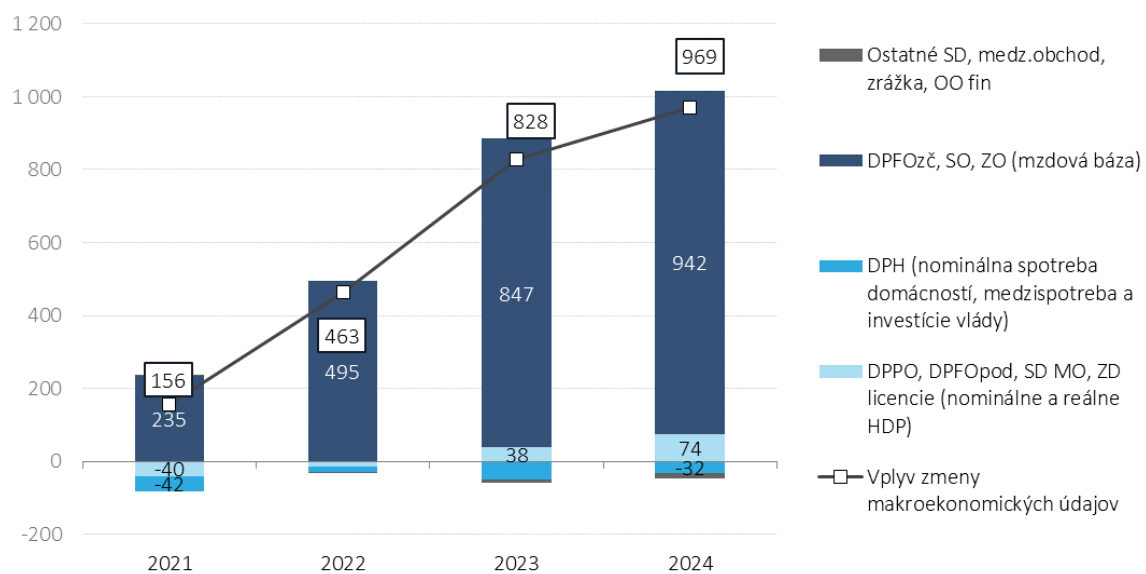
Zmeny oproti septembrovej prognóze (mil. eur)

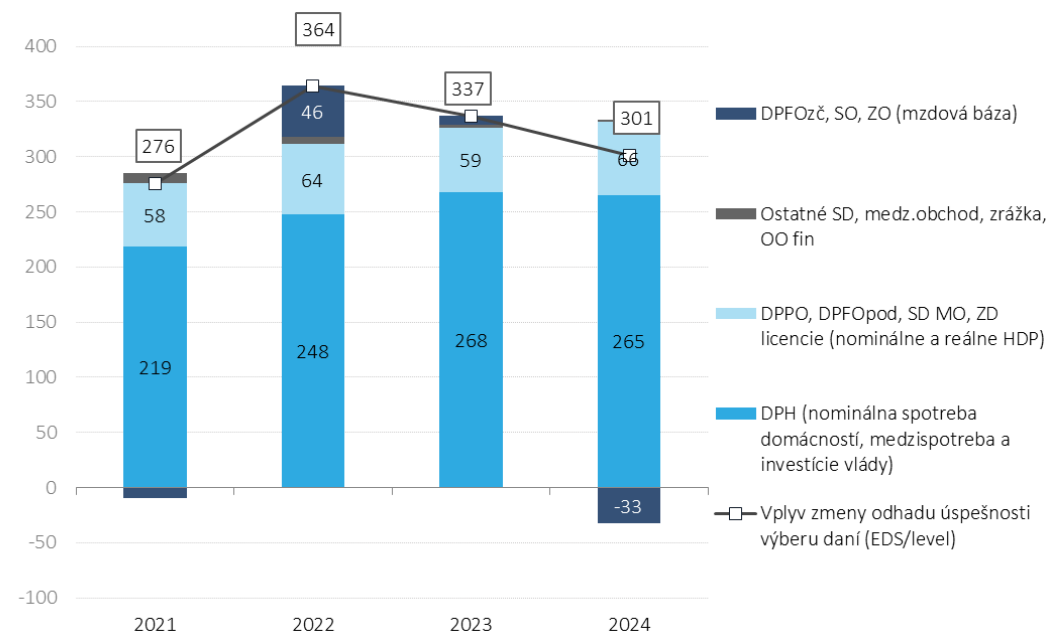
Vplyvy jednotlivých faktorov oproti septembru

Makroekonomické predpoklady (mil. eur)

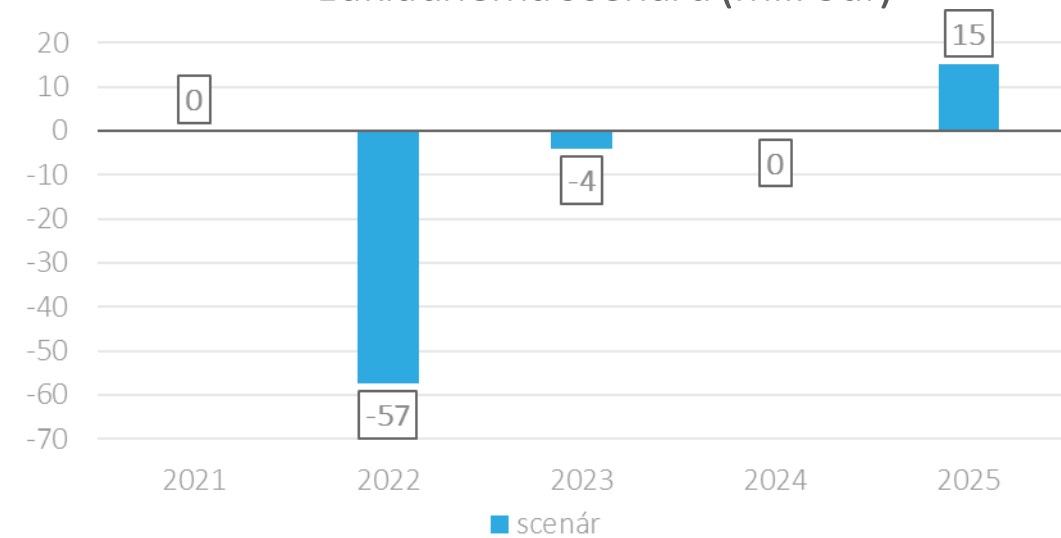

Vplyvy efektívnej daňovej sadzby (mil. eur)

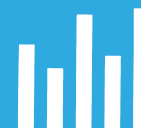

Scenár – viac nakazených ľudí do prvej polky roka ale bez zásadných fiškálnych dopadov

Porovnanie daňovo-odvodových príjmov podľa scenára oproti základnému scenáru (mil. eur)

Aktualizácia legislatívy

Vplyvy legislatívy (ESA2010, v mil. eur)	2020	2021	2022	2023	2024
Nová legislatíva	0	0	69	194	237
Daň z nadmerného zisku pri obchodovaní s elektrinou vyrábanou jadrovým zariadením			53	269	319
Zrušenie ročného zúčtovania sociálnych odvodov	0	0	0	-79	-75
Zníženie superodpočtu na vedu a výskum z 200% na 100%	0	0	23	26	30
Superodpis na priemysel 4.0	0	0	-8	-23	-37
Ostatné	0	0	0	0	0
Aktualizovaná legislatíva	-1	-5	-24	-18	-7
Ročné zúčtovanie sociálnych odvodov	0	0	0	29	30
Postupné navyšovanie sadzby do II. piliera	0	0	-21	-33	-44
Oslobodenie rekreačných šekov od daní a odvodov	1	1	-2	-3	-4
Zvýšenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov	0	11	-3	-8	7
Odklady soc. odvodov	-2	-17	1	0	10
Ostatné	0	0	1	-3	-6
<i>p.m. pôvodný vplyv ročného zúčtovania soc. odvodov</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50</i>	<i>45</i>
Vplyvy legislatívy celkom	-1	-5	44	176	230

Nová legislatíva

Daň z nadmerného zisku pri obchodovaní s elektrinou vyrábanou jadrovým zariadením

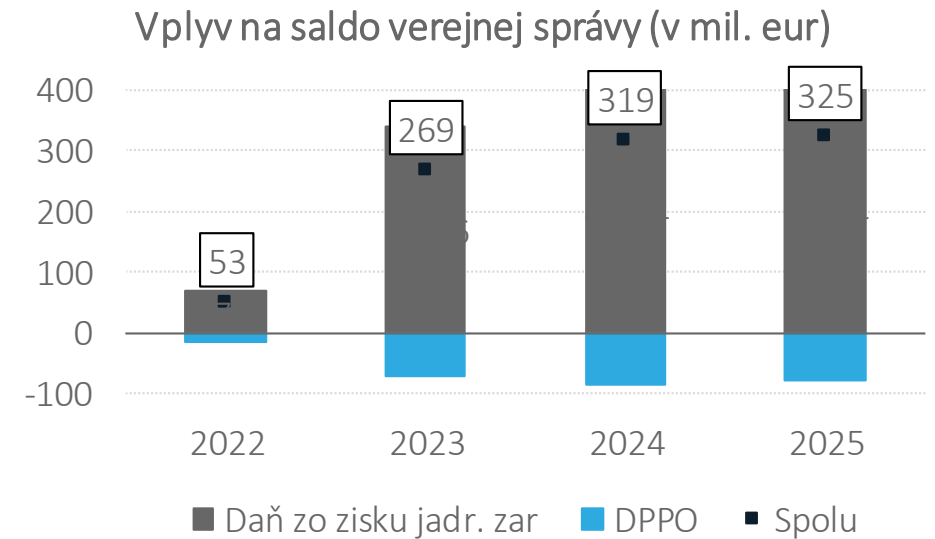
Účinnosť: marec 2022 (zdaňovacie obdobie – mesačné)

Základ dane: nadmerný zisk z dodanej energie vyrobenej jadrovým zariadením (spätný kľzavý priemer ceny futures za obdobie 1 a pol roka - ekonomické náklady)

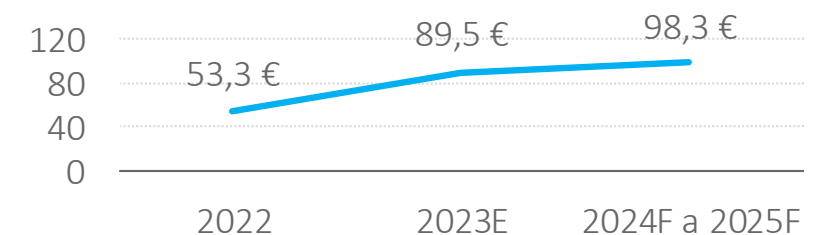
Sadzba dane: 50 %

Predpoklady kvantifikácie:

- 1) odhad ceny cez obchodované futures
- 2) fixné množstvo dodanej elektriny z roku 2020 na horizonte RVS – konzervatívny predpoklad
- 3) fixné ekonomické náklady na úrovni 42 EUR/MWh
- 4) 3. blok mimo kvantifikácie – „vysoké počiatkové náklady“

Odhad ceny elektriny pre určenie základu dane podľa zdaňovacieho obdobia (v Eur/MWh)

Fiškálny vplyv

Vplyv zavedenia novej dane od marca 2022 (ESA2010, v mil. eur)	2022	2023	2024	2025
Iné dane - Daň z nadmerného zisku pri obchodovaní s elektrinou vyrábanou jadrovým zariadením	53	269	319	325
- daň z nadmerného zisku	68	341	403	403
- vplyv na DPPO	-14	-72	-85	-79

Nová legislatíva - Podpora R&D

Zavedenie superodpisu na investície do priemyslu 4.0 a zníženie superodpisu na R&D

S účinnosťou od 1.1.2022 sa súčasne upravuje daná legislatíva

Zavedenie superodpis na investície do priemyslu 4.0

- Opatrenie sa týka subjektov, ktoré predložia investičný plán a budú v období 2022 – 2025 investovať. Subjekty si následne môžu odpísať časť investície navyše (15 až 55%)
- Superodpisu podlieha majetok, ktorý je spojený s automatizáciou alebo digitalizáciou (Priemysel 4.0)
- Minimálna hodnota investície na uplatnenie superodpisu je 1 mil. eur. Veľkosť odpisu sa určuje podľa matice
- Veľkosť investície musí presiahnuť minimálne 700% priemernej investície z minulosti
- Investície boli definované ako zmena samostatne hnutelných vecí ≈ stroje v odpisovej skupine 2-4

Matica pre superodpis

Preinvestovaná priemerná hodnota investícií v percentách	Hodnota plánovanej výšky preinvestovania priemernej hodnoty investícií v mil. eur		
	od 1 do 10	od 10 do 50	viac ako 50
700 % - 1 399 %	15%	25%	50%
1 400 % a viac	20%	30%	55%

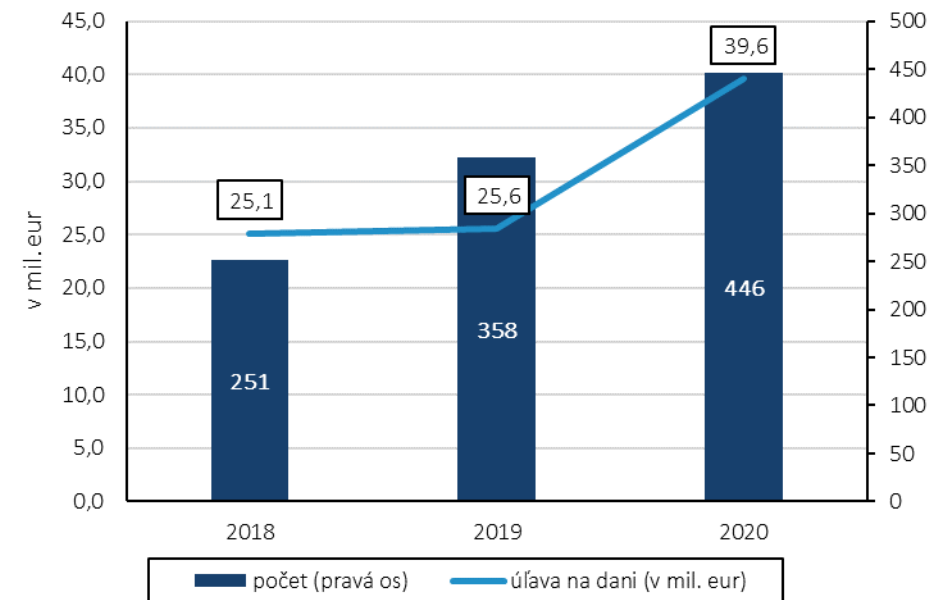
Legislatívne zmeny pri DPPO - Kvantifikácia

Zavedenie superodpisu na investície do priemyslu 4.0 a zníženie superodpisu na R&D

- Fiškálny vplyv zmeny je prvý rok pozitívny, následne klesá
 - Dôvodom je zníženie R&D a pomalý nábeh superodpisu na investície do priemyslu 4.0
- Zníženie superodpisu na R&D vychádzalo zo súčasného uplatňovania
 - V roku 2020 si superodpočet uplatnilo takmer 500 subjektov, ktoré si znížili daň o 40 mil. eur

Fiškálne vplyvy (mil. eur)				
	2022	2023	2024	2025
Spolu	15	3	-7	-14
Superodpis	-8	-23	-37	-49
R&D odpočet	23	26	30	35

Uplatnenie superodpisu na R&D

Priame dane

Malé zmeny medzi výbormi, ale silné agregátne rasty

2020: +20 mil.

- Finalizácia roku, EDS len dopočet
- Medziročná zmena dani je minimálna

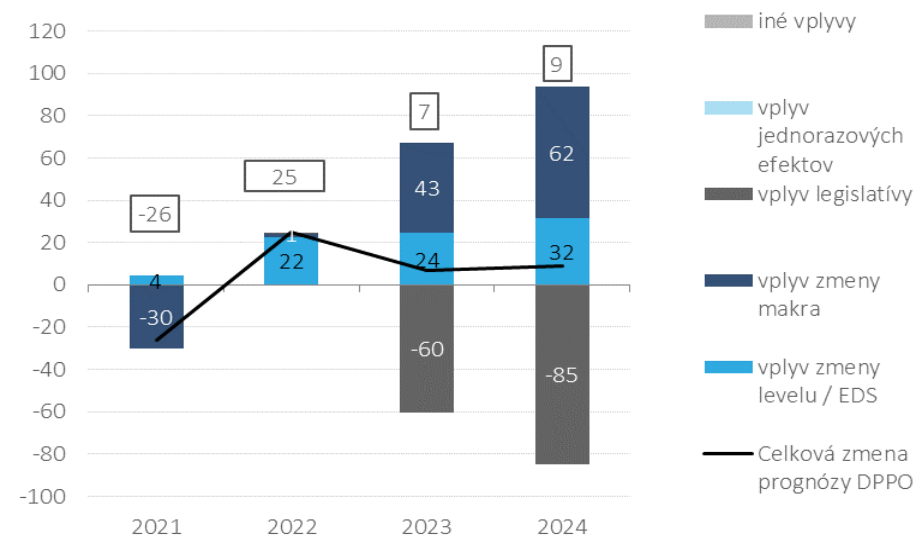
2021: -26 mil. eur

- Rok 2020 takmer bez rastu strát - minimálny negatívny vplyv na 2021
- Negatívny príspevok makra

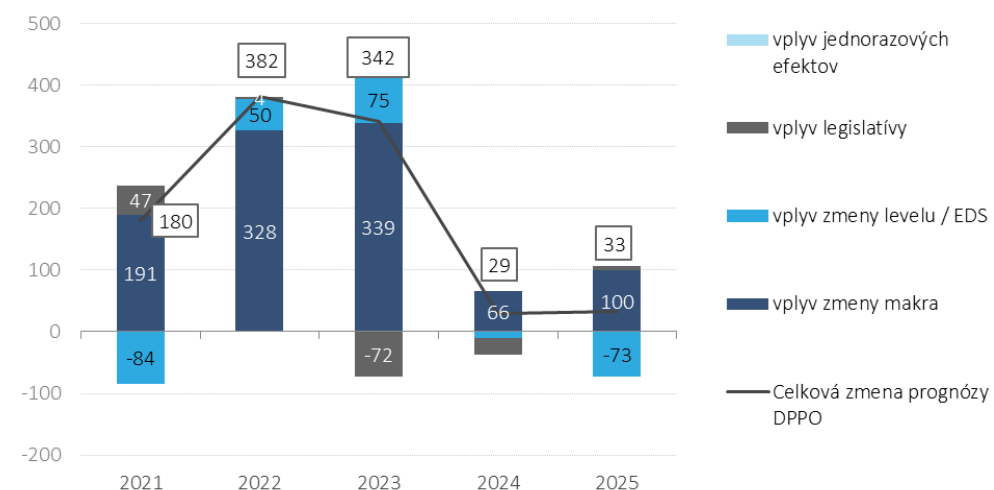
2022 – 2025 : +25 až +9 mil. eur

- Pozitívny efekt zníženia R&D a rast makra
- Nástup RRP a aktualizácia EDS
- Zavedenie dane z nadmerného zisku – negatívny vplyv na DPPO

Oproti septembru 2021

Medziročný pohľad

Porovnanie subjektov podľa veľkosti

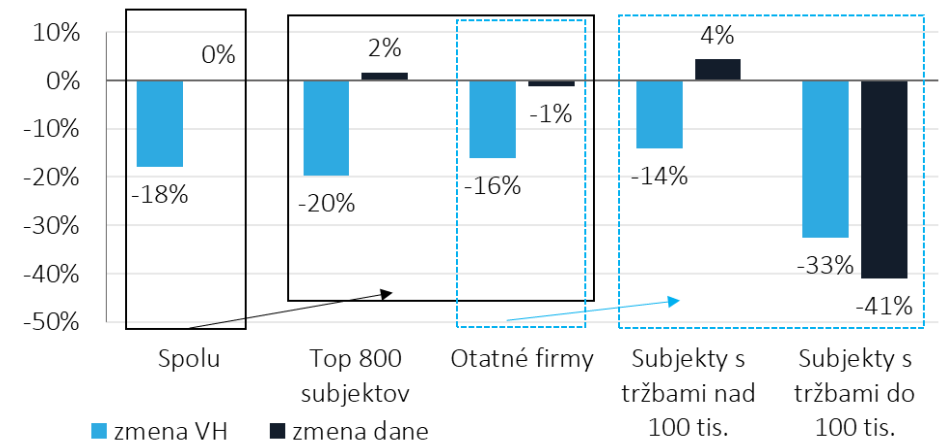
Pokles hlavne najmenšie firmy

- Najvýraznejší prepád zaznamenali podniky s tržbami do 100 tis. eur. Naopak, väčšie firmy a Veľké Hosp. Subjekty (VHS – top 800 subjektov) rok ustáli a daň im dokonca narástla.
- Výnos DPPO sa takmer rovným dielom delí medzi väčšie SME firmy a VHS

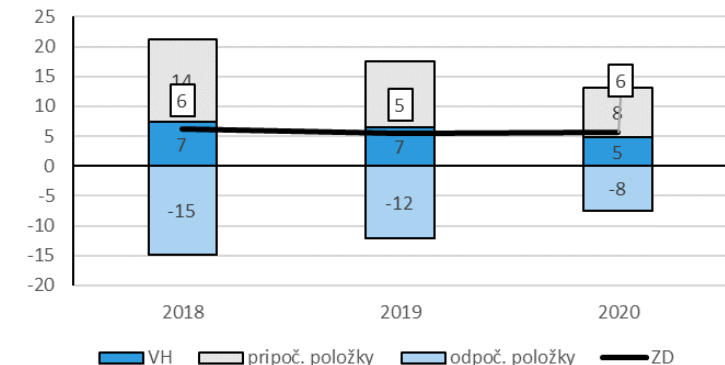
Rozdiel medzi prepadom VH a základu dane tkvie v legislatíve

- Pokles VH je kompenzovaný položkami upravujúce základ dane
- Po minulé roky firmy skôr znižovali základ dane, v 2020 sa základ dane zvyšoval → hlavne pre top platcov (VHS)

Pokles VH a DPPO podľa veľkosti subjektov

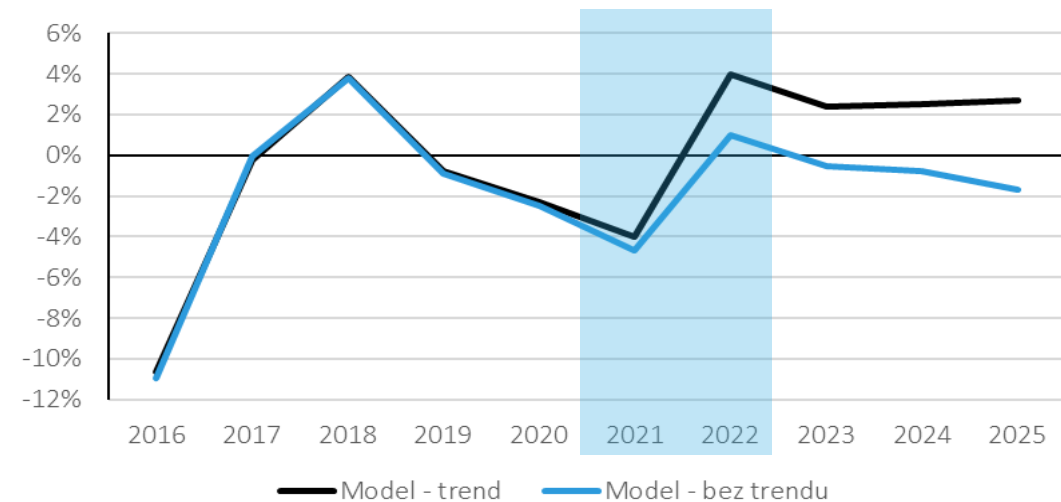
Prechod výsledku hosp. na základ dane – top platcovia

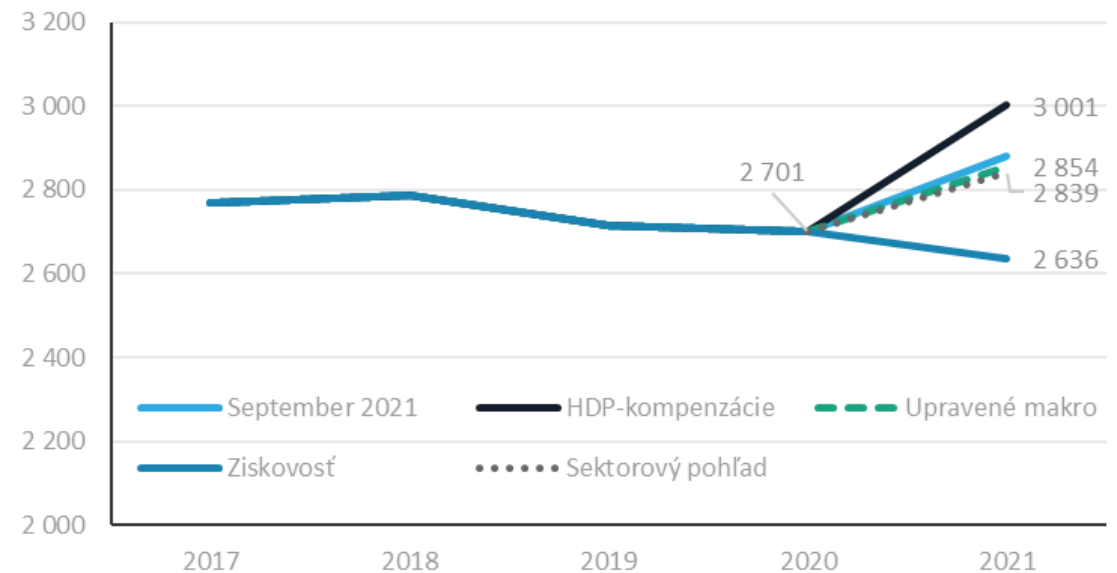
DPPO – odhad na rok 2021

- Použitie makro bázy (11,1%)
 - Rast štandardnej makro bázy vrátane regresie
- Upravená makro báza (5,7%)
 - Stlmenie silného rastu makro bázy
 - Zohľadnenie slabšieho návratu po koronovom roku 2020
- Využitie interného modelu ziskovosti (-2,4%)
 - Prognóza zo série časových radov
 - Iba prognóza ziskovosti, nezohľadňuje tvorbu základu dane (legislatíva)
- Prístup po sektoroch (4 až 5%)
 - Využitie rôznych druhov dátových zdrojov
 - Rastovo sa približuje upravenej makro báze

Výstup z modelu ziskovosti

Scenáre vývoja DPPO (mil. eur)

DPPO: odhad na rok 2021

Alternatívy prístup po sektoroch

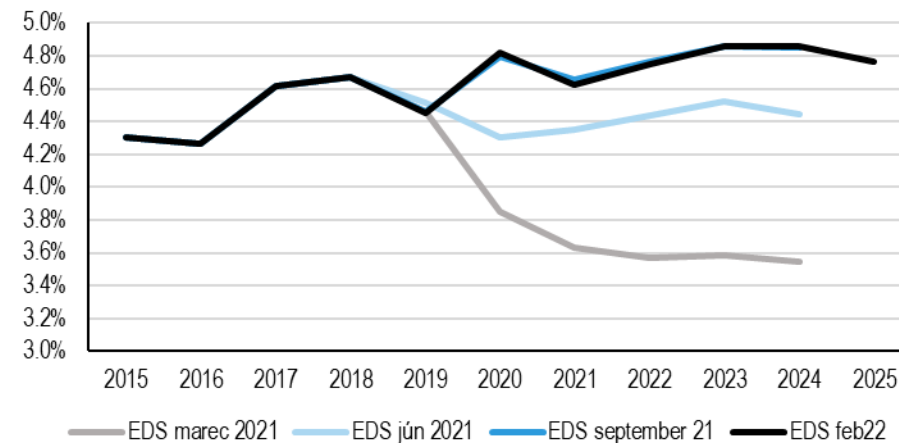
Sektor	daň 2019	daň 2020	zmena %	daň 2021	rast	info
Priemysel	580	509	-12%	563	10.5%	rast priemyselnej produkcie (jan-nov), ŠUSR
Energetika	126	178	41%	186	4.3%	tržby z DPH priznaní
Stavebníctvo	147	134	-8%	133	-0.7%	stavebná produkcia (jan-nov), ŠUSR
Malo/Veľkoobchod	386	409	6%	430	5.2%	tržby z DPH priznaní
Doprava	192	201	5%	201	0.0%	info Skytoll - kilometre
Ubytovanie a Reštaurácie	22	13	-43%	11	-15.9%	tržby z DPH priznaní
Informatizácia	219	220	1%	221	0.6%	tržby z DPH priznaní
Financie	284	306	8%	341	11.6%	údaje NBS - historický zisk bánk
Nehnutelnosti	110	103	-7%	97	-5.6%	tržby z DPH priznaní
Umenie	28	27	-2%	42	54.4%	samostatná prognóza - hazard
Ostatné sektory	401	397	-1%	374	-5.7%	priemerné výnosy
Spolu					4.1%	
Pozitívne špecifické riziká						
US Steel				25		najlepší rok v histórii
Spolu					5.1%	

DPPO: vývoj na roky 2022 - 2025

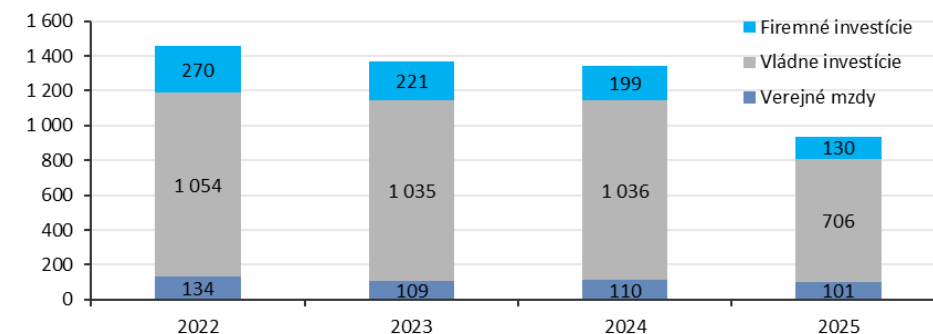
V znamení RRP

- Vplyv RRP na korporátnu daň pozitívny, najväčší vplyv v 2022
- RRP sa prenáša cez lepšie makro a rast EDS
- Riziko pomalšieho nábehu čerpania RRP môže spôsobiť presun DPPO do ďalších rokov (napr. ako už posunutý vplyv z 2021 do 22)
- Na konci horizontu sa EDS spomaľuje z dôvodu postupného ukončovania RRP obdobia
- Nová daň zo zisku znižuje výnos DPPO od 2022

Vývoj EDS

Vybrané zložky RRP

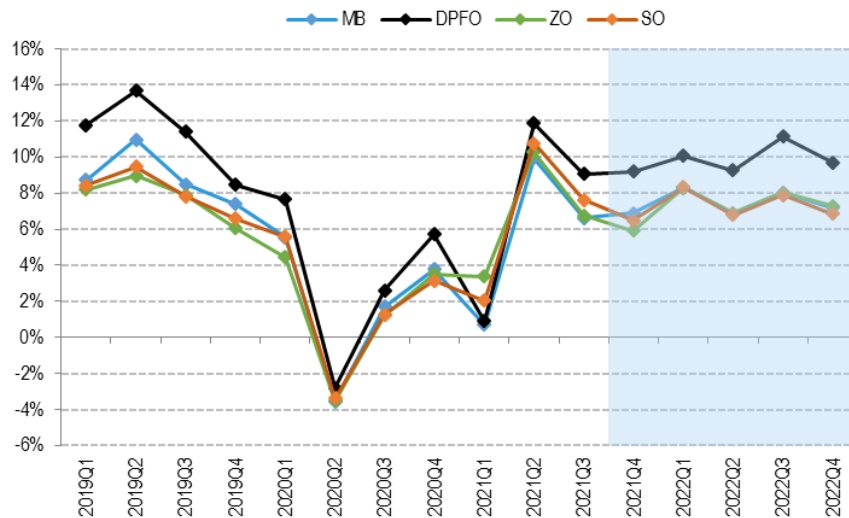

Trh práce / DPFO

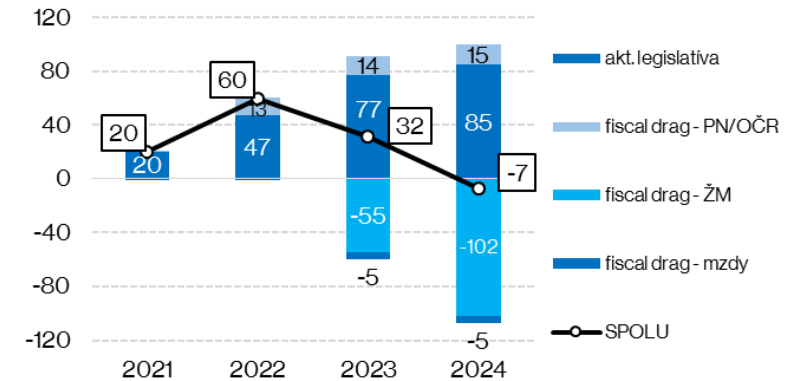
Mzda naša každodenná

- Aktualizácia DPFO a odvodov v znamení lepšieho vývoja na trhu práce, primárne vďaka rýchlejšiemu rastu miezd
- EDS bude mať silný efekt v roku 2022 v dôsledku fiscal dragu, jej vplyv postupne zoslabne - životné minimum s odstupom zareaguje na rastúcu infláciu. V roku 2024 sa očakáva až negatívna EDS, kedy sa rast miezd spomalí

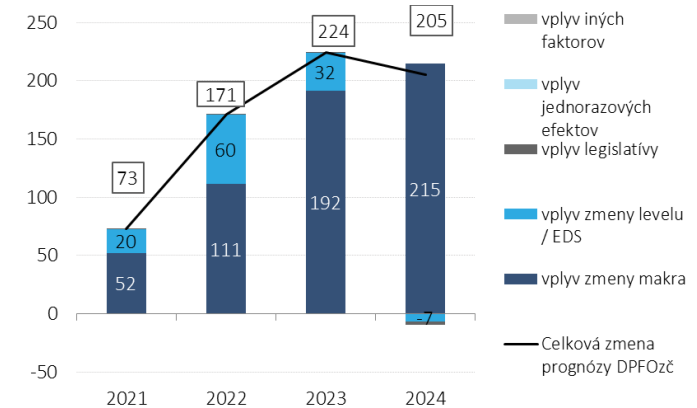
Porovnanie rastu mzdovej bázy a daní z trhu práce (DPFO, sociálne a zdravotné odvody)

Analytický rozbor EDS pri DPFO

Rozdiel proti septembrovej prognóze - DPFO

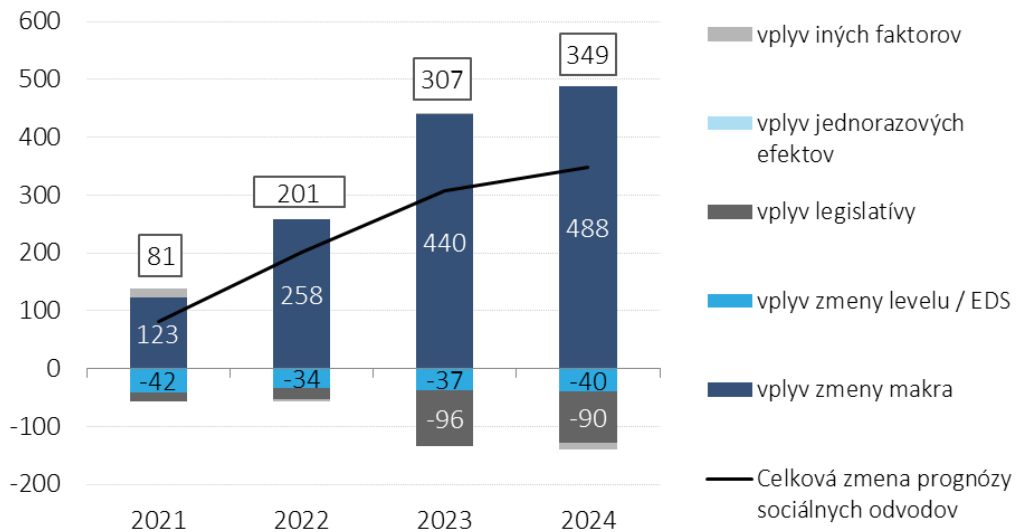

Zdravotné a sociálne odvody

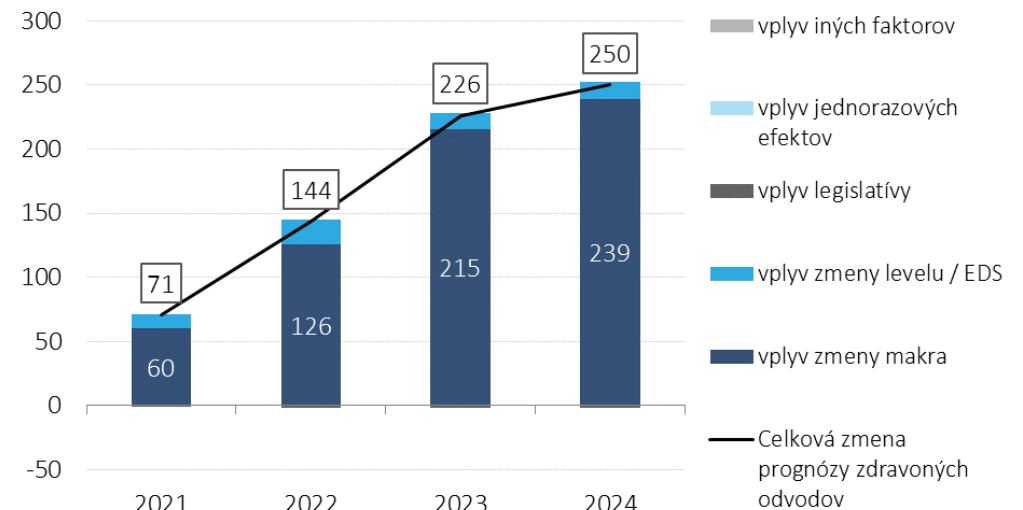

- **Zdravotné odvody:** Vývoj v súlade s rastom mzdovej bázy, zvýšený level EDS je primárne z lepšieho plnenia na konci roku 2021, ktoré sa prenáša do konca horizontu
- **Sociálne odvody:** Postupovanie príspevkov do II. piliera zhoršuje EDS napriek celkovo lepšiemu plneniu (volatilita)

Sociálne odvody (1. pilier)

Zdravotné odvody

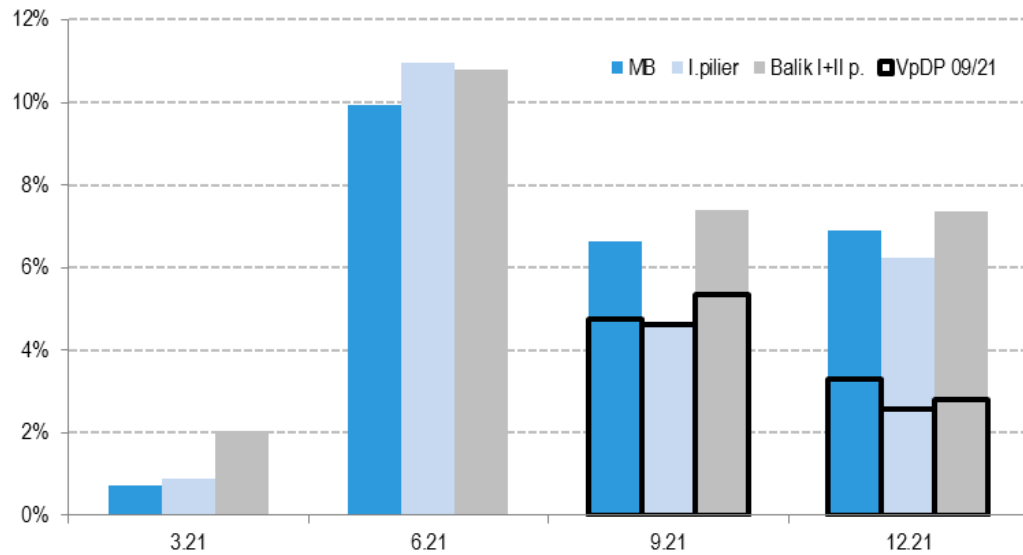

Sociálne odvody

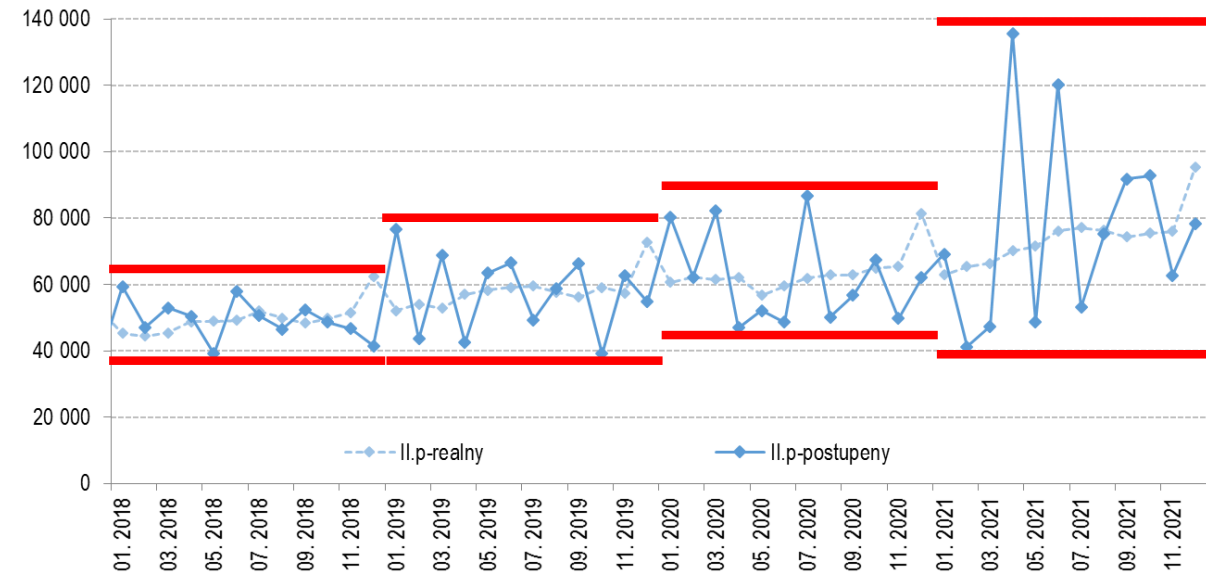
Volatilita postupovania príspevkov do II. piliera dokáže aj naďalej prekvapiť

Rast výnosu soc. odvodov (v % y-o-y)

Výnos sociálnych odvodov (v tis. eur)

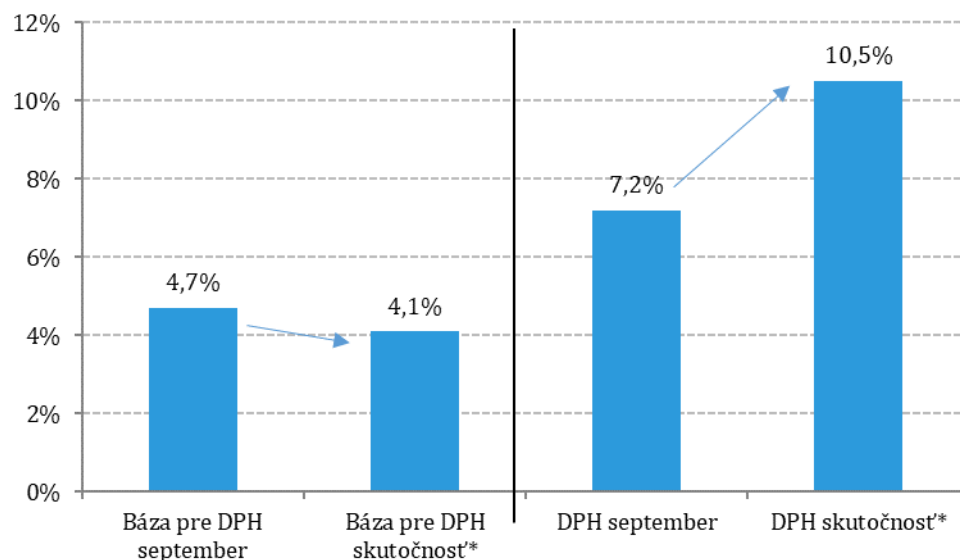

Nepriame dane

DPH – ukončenie roka 2021

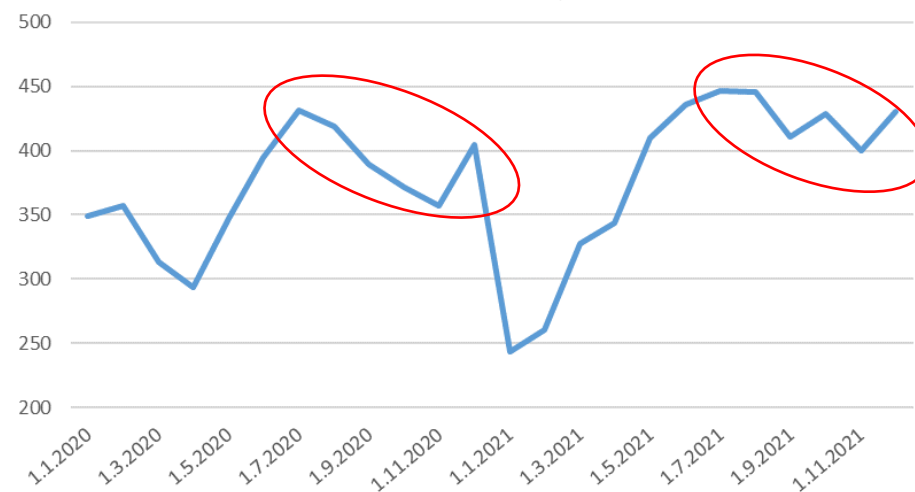
- DPH rástla výrazne rýchlejšie než báza DPH, čo sa pretavuje do rastu EDS
- Tretia vlna priniesla miernejší pokles tržieb ekasy a spotreby než druhá vlna
- V porovnaní s odhadom so septembra dopadol rok 2021 o 230 mil. eur lepšie

Rast makrobázv a DPH (% v-o-v)

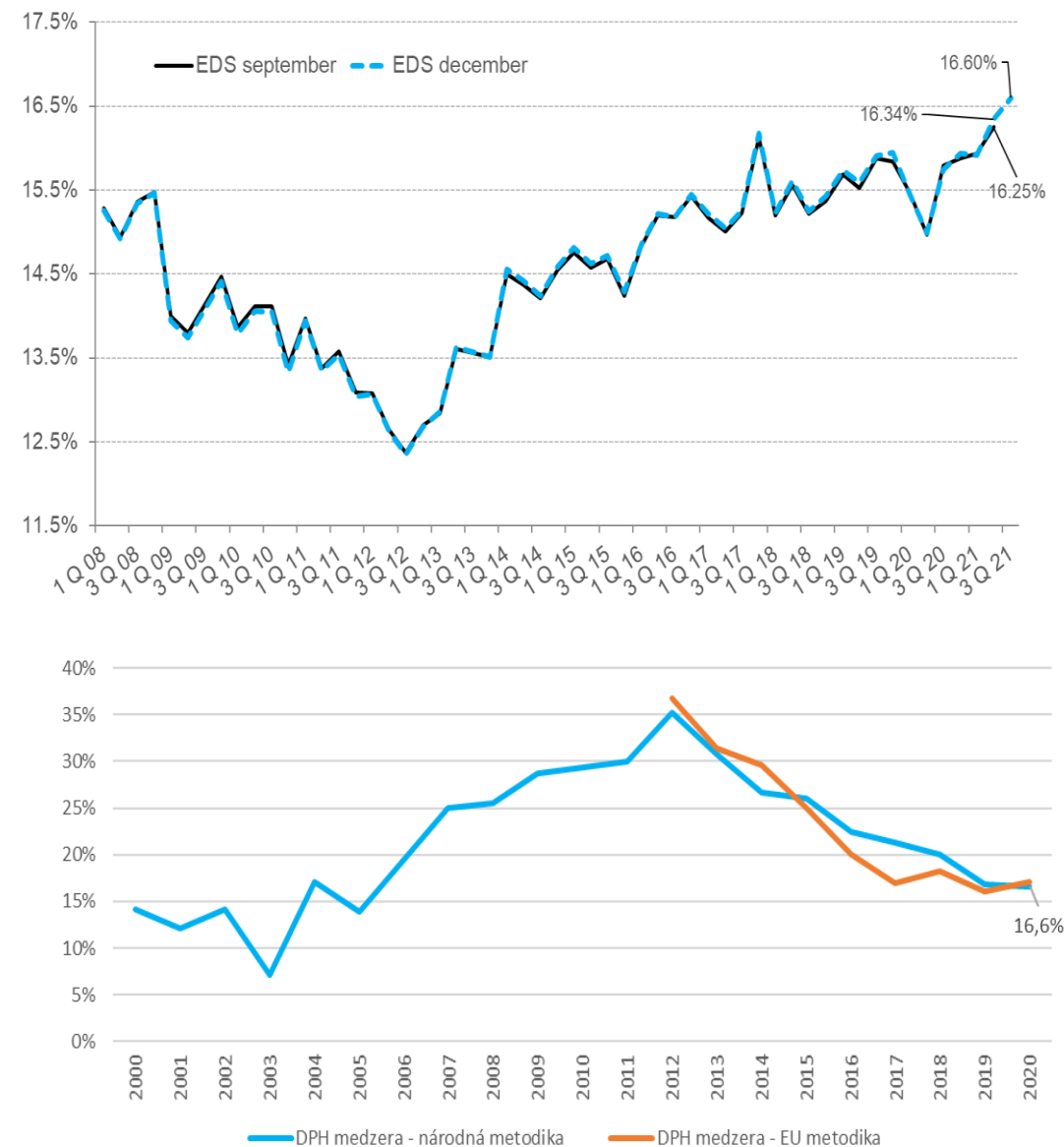
* Báza – skutočnosť za Q1 až Q3. DPH – skutočnosť 2021

DPH z tržieb ekasy (mil. eur)

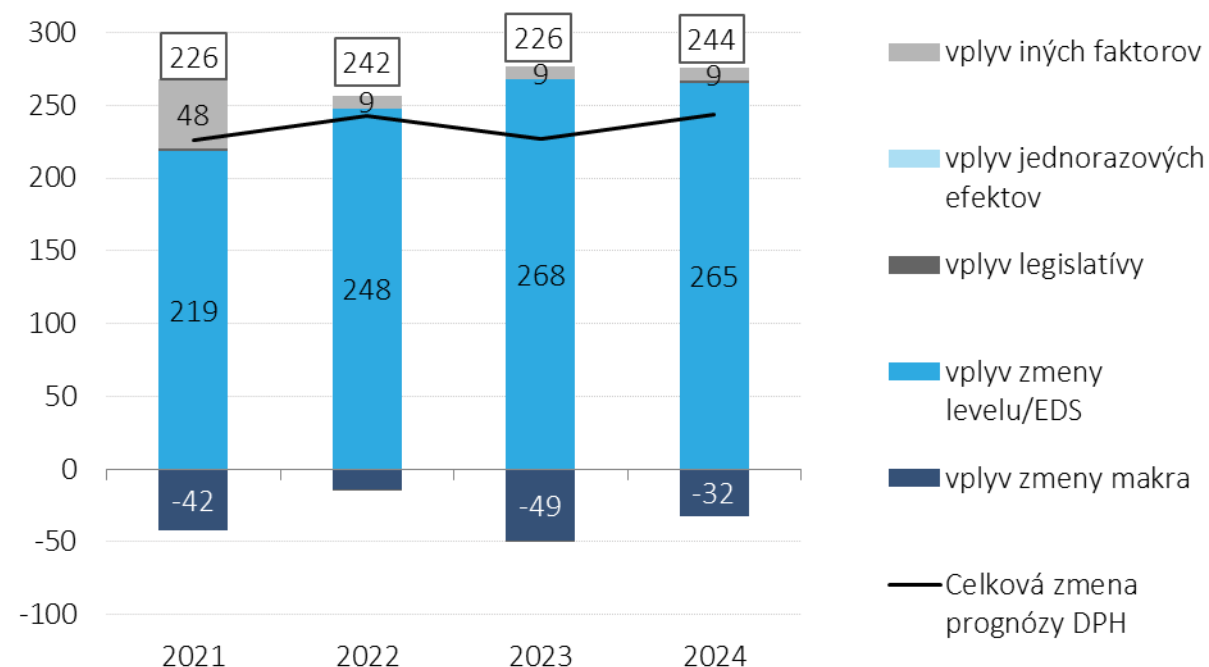
EDS pokračuje v silnom raste

- Posledný odhad za 3Q 2021 16,6%
 - Uzatvorili sme medzeru DPH?
 - $DPH/spotreba\ s\ DPH = 20\%/120\% = 16,667$
 - Výsledok odráža nedokonalosť bázy. napr. v báze nie je DPH z predaja bytov alebo DPH z investícií finančných korporácií, ktoré lepšie reflektuje medzera na DPH
 - DPH medzera 16,6% je odhad za rok 2020.
- EDS do prognózy:
 - Priemer dvoch posledných kvartálov: 16,47%
- Riziko revízie makro bázy a pokles EDS

DPH

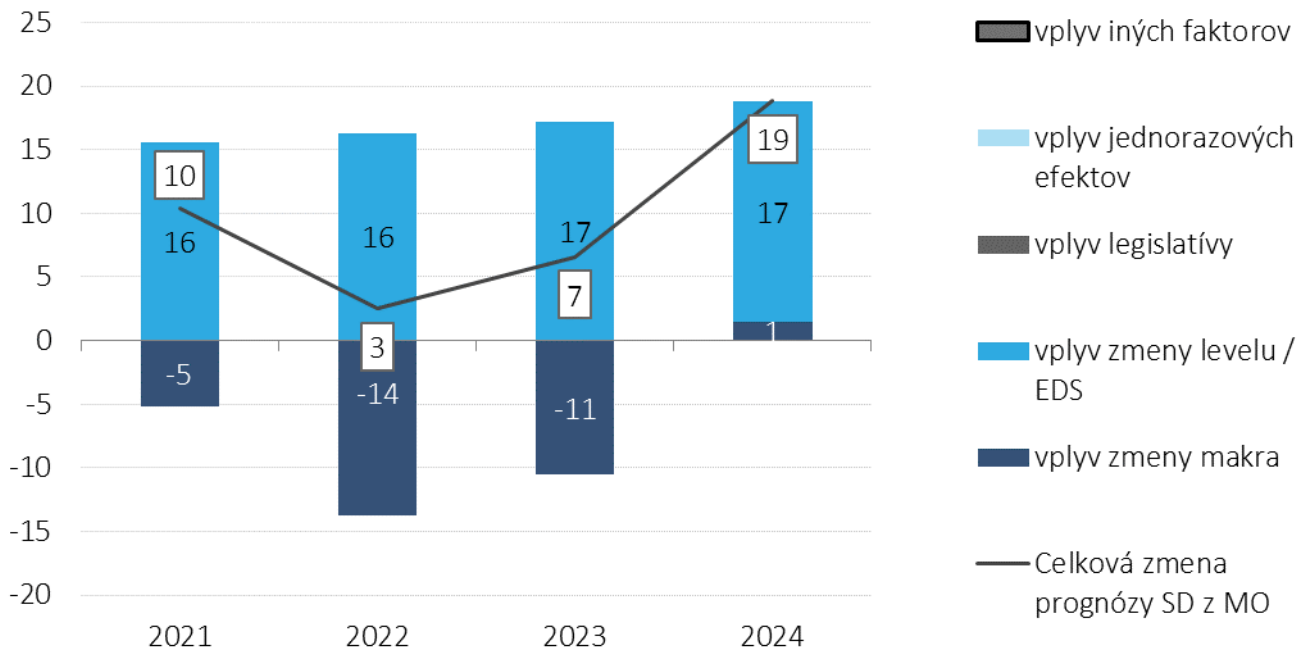
- Rýchlejší rast DPH než bázy zvyšuje EDS na celom horizonte
- Mierny pokles makra
 - pokles medzispotreby a verejných investícií preváži rast spotreby domácností
- Ostatné faktory
 - Vyššie hotovostné plnenie než daňové priznania; na roky 2022 až 2024 nižšie refundácie

Minerálny olej

Rozdiel oproti septembrovej prognóze (v mil. eur)

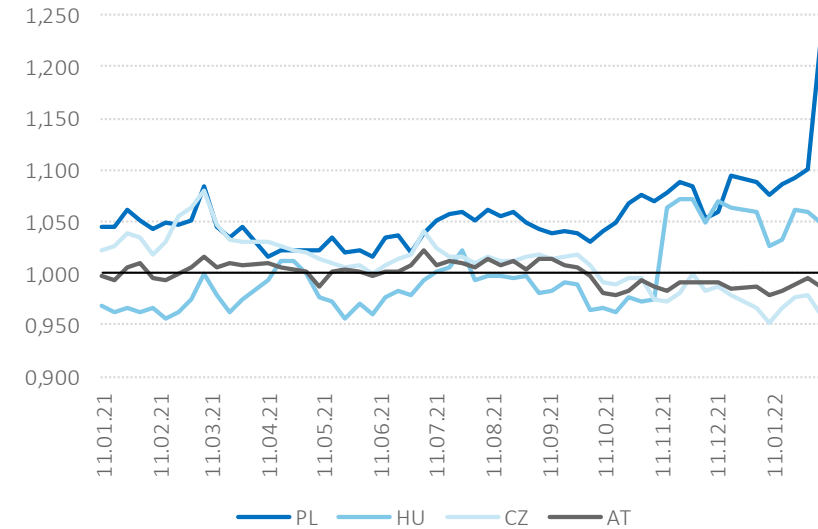

- Vývoj od poslednej prognózy mierne nad očakávaniami, priaznivé plnenie prenášame do ďalších rokov
- Revízia makra znižuje prognózu do roku 2023
- Bottom-up nápočet 2022: -15 mil. eur voči septembru
 - hraničný dolný scenár
 - predpoklady: medziročné rasty spotreby ako v 2021 – nafta +4,1 %, benzín +1,8 %

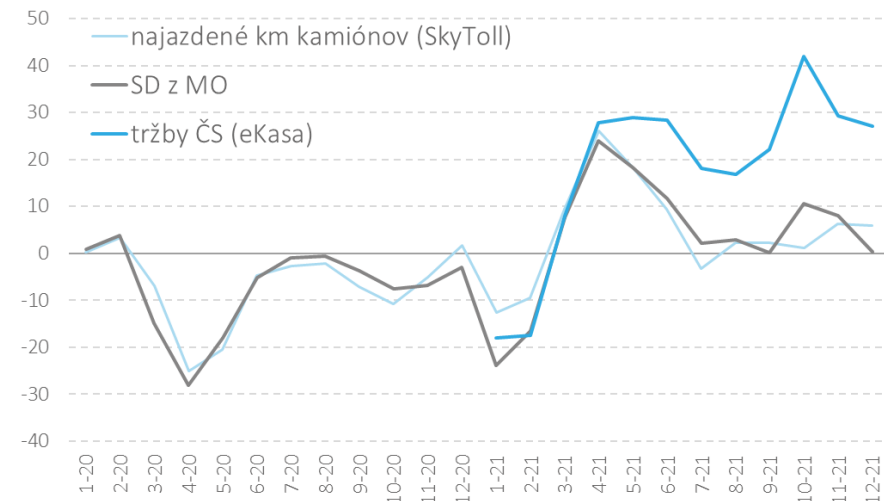
Vývoj min. olejov

- Cenou nafty sme konkurencieschopní s Rakúskom a ČR; s Poľskom dlhodobo nie.
- HU zastropovalo rastúce ceny, preto majú oveľa nižšie ceny. PL od februára znižuje DPH na PH.
- Od mája 2021 eKasa zaznamenáva vyššie rasty ako Skytoll aj ako samotný výnos MO
- eKasa zachytáva tržby na čerpacích staniciach, ale tie môžu byť ovplyvnené aj inými tovarmi a službami mimo MO
- Štatistika najazdených km kamiónov sa javí ako lepší rýchly indikátor plnenia

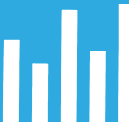
NAFTA - index cenovej konkurencie (<1 = sme konkurencieschopní)

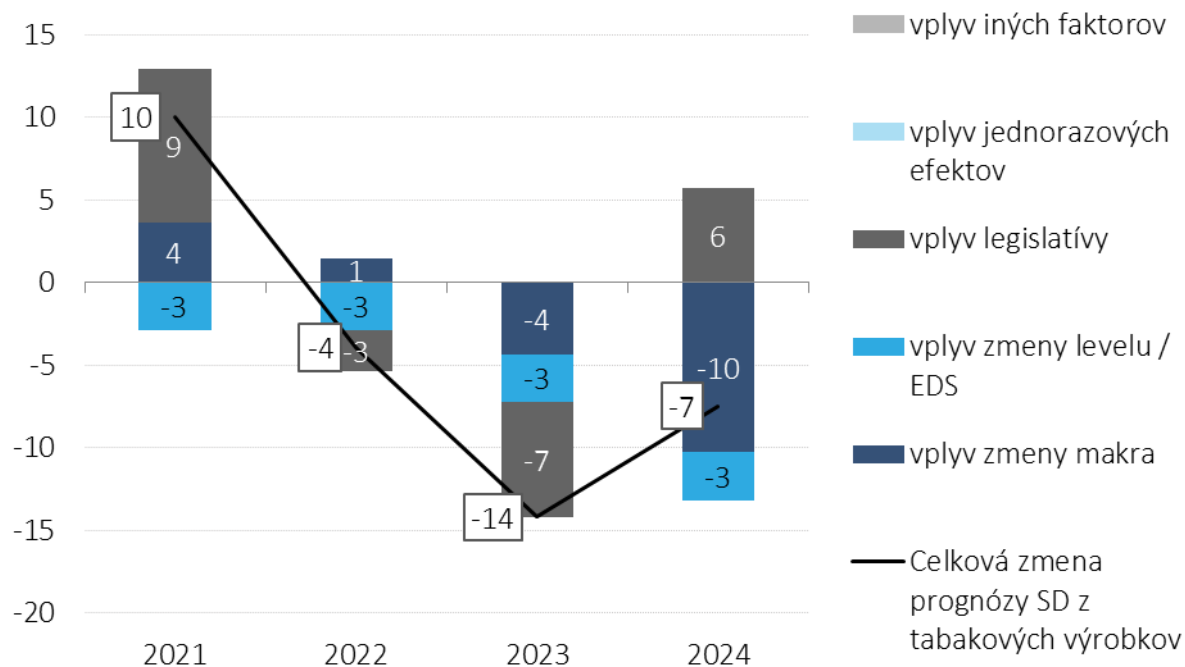
Medziročné rasty zdrojov a výnosu dane (v %)

Spotrebná daň z tabakových výrobkov

Rozdiel oproti septembrovej prognóze (v mil. eur)

- 2021 dopadol lepšie najmä kvôli zvyšovaniu sadziieb
 - Aktualizácia vplyvu zvýšenia sadziieb v 2021 až 2023 má vplyv na výnos
- 2022 - 2024 horšie plnenie reviduje EDS nadol, nový odhad makra nepomáha
 - Aktualizácia leg. – pokles počtu cigariet + pre 2024 oprava chyby

Predbežná informácia zo sektora - ceny cigariet sa od 1.2.2022 zvýšia o 30 centov (IFP predpoklad +20 centov).

- Zatiaľ nepremietnuté v prognóze

Ostatné dane

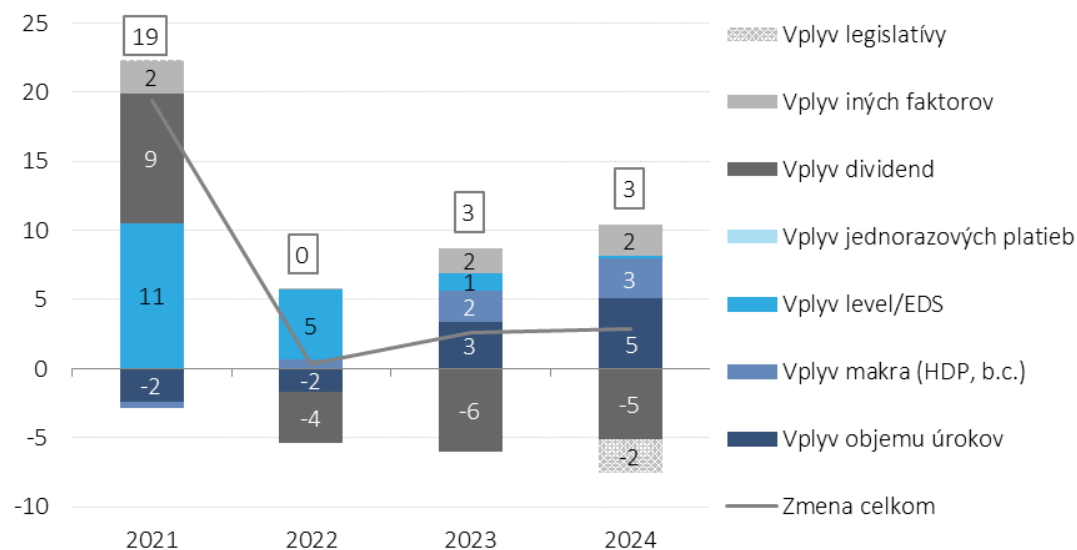
Skutočnosť 2021:

- Oproti septembru 2021: + 19 mil.
 - Dividendy + 10 mil. – najmä prvoplatitelia
 - Banky + 2 mil. – vyšší level napriek poklesu makra
 - Ostatné + 7 mil.

2022 až 2024:

- Zmeny v EDS
 - Výpadok z úročenia významného termín. vkladu (5 mil.)
 - Podielové fondy – neprenášame extrémny nárast z 2021 (6 mil.)
- Objem úrokov – nárast od 2023
- Zmeny iných faktorov – zmeny v platbách od NBS
- Dividendy – neprenášame extrémny nárast z 2021 (viac na ďalšom slide)

Zmeny oproti výboru (v mil. eur)

Dividendy v 2021 vystrelili

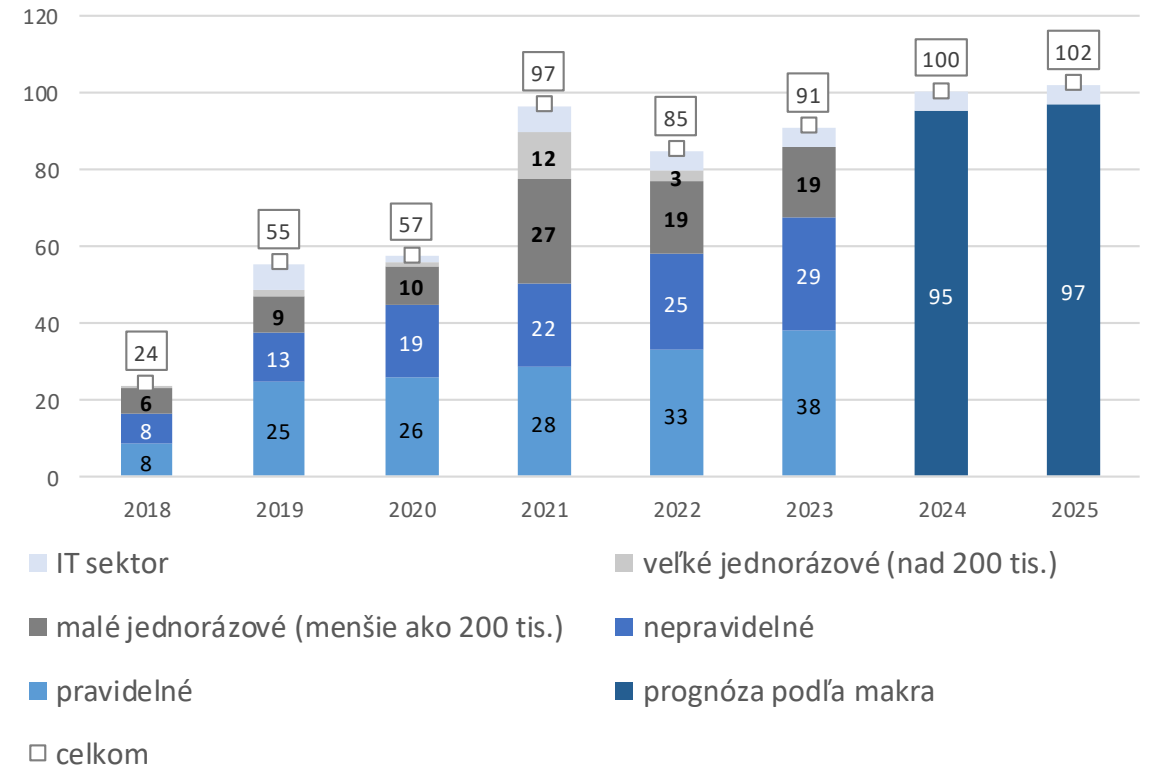
Čo je „štruktúrálna“ dividenda a čo jednorázové efekty?

Výnos dividend 2018 až 2021

- Medziročný rast celkového výnosu vo výške takmer 40 mil. eur (70%)
- V roku 2021 sme zaznamenali obrovský nárast prvoplatiteľov (viac ako 38 mil. eur)

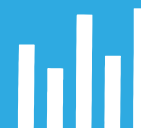
2022 - 2025

- Pravidelných a nepravidelných prenášame na základe rastov z posledných rokov
- Analyzovali sme prvoplatiteľov z 2021
 - s daňou viac ako 200 tis. (16 firiem v objeme 12 mil.) - asi ¼ prenášame ešte do roku 2022
 - s daňou do 200 tis. (takmer 6000 firiem v objeme 27 mil.) – priemer posledných rokov prenášame do rokov 2022 a 2023
- Od roku 2024 – naviazané na rast nom. HDP bez kompenzácií (t-1)

Ostatné dane

Porovnanie vývoja ostatných daní oproti prognóze zo septembra

Hlavné revízie ostatných daní

DPFO z podnikania:

- 2021: Lepší výnos (+6 mil.) a aktualizácia daňového bonusu (+7 mil.)
- 2022-2025: prenos pozitívneho trendu s príspevkom makra

Daň z nehnuteľností

- 2021: Bottom-up nápočet podľa očakávaní priemeru posledných 5 rokov
- 2022-2025: Analytický dopočet cez počty postavených bytov

Daň z poistenia

- Presun 7 mil. z roku 2020 do roku 2021 (kvôli víkendovému presunu termínu zaplataenia dane) sa mení aktualizácia dane

Dane za špecifické služby

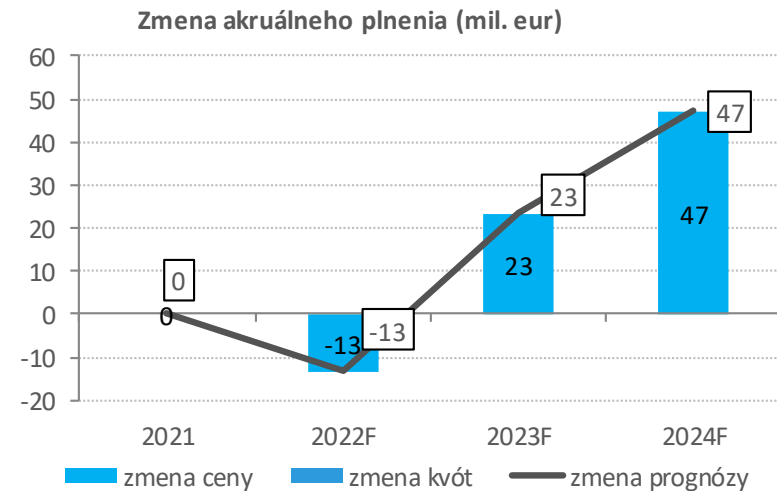
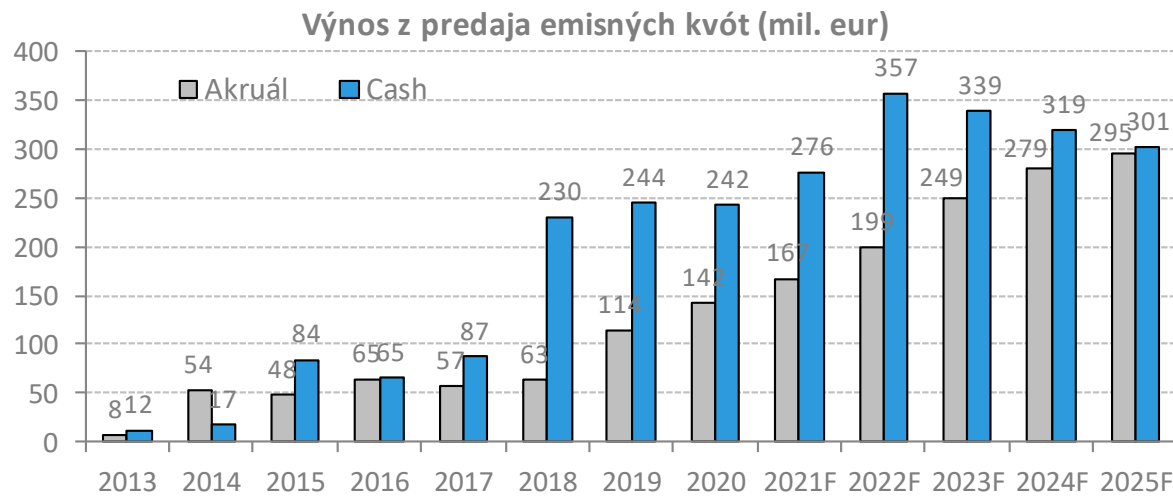
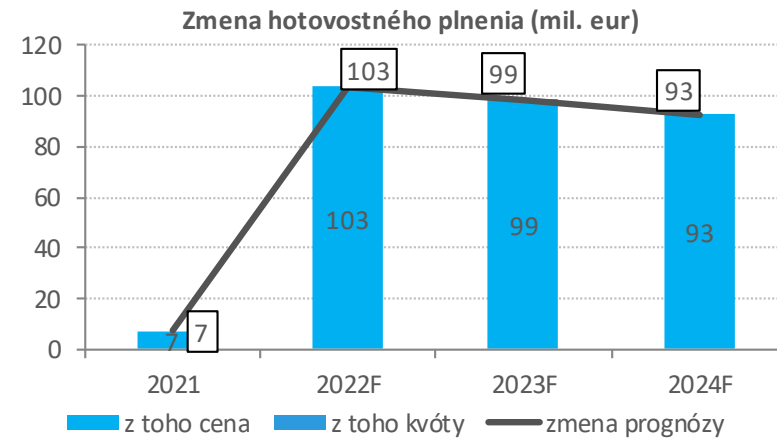
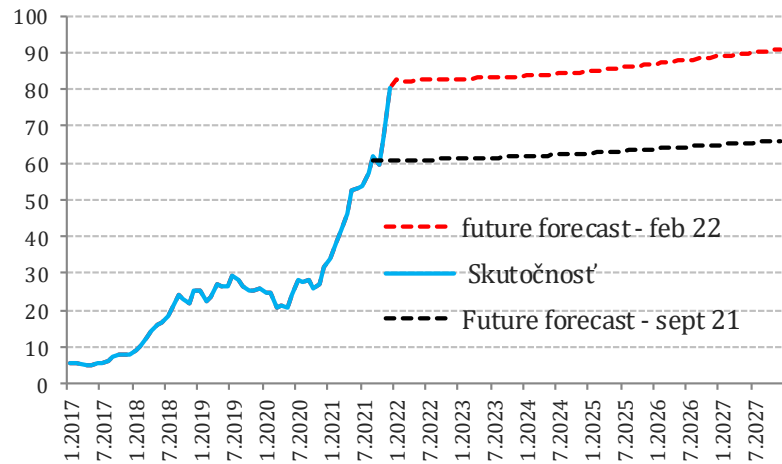
- 2021: dopočet na základe minulého vývoja
- 2022 – 2025: Prenos plnenia, negatívny efekt makro bázy

	2021	2022	2023	2024
DPFO z podnikania	13	14	17	18
Daň z poistenia	-6	1	1	2
Dane za špecifické služby	5	4	5	7
Daň z nehnuteľností	1	4	2	-1
Daň z motorových vozidiel	1	2	0	1
Dane medzinárodného obchodu	2	2	1	2
Úhrada za služby verejnosti poskytované RTVS	-1	0	-1	-1
Daň z úhrad za uskladňovanie plynov alebo kvapalín	-1	0	0	0
Daň z úhrad za dobývací priestor	0	0	0	0
Poplatok za uloženie odpadov (príjem EF)	0	0	0	0
Celková zmena	14	27	25	28

Nedaňové príjmy 2021 - 2022

Emisné kvóty

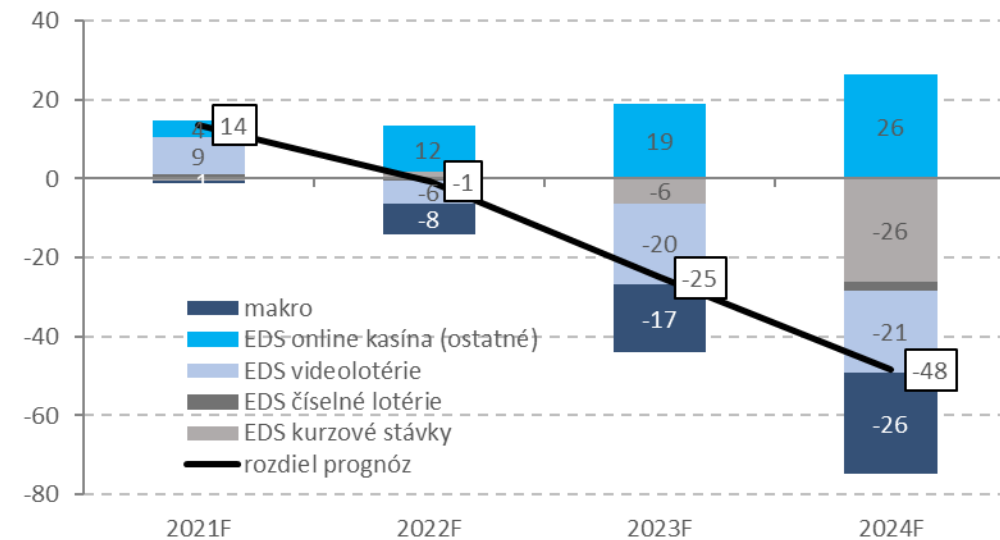
- Výrazný rast cien oproti poslednej prognóze
- Nepredpokladáme zmenu aukčného podielu

Odvod z hazardných hier

- 2021: zapracovanie skutočnosti
 - Pokračuje silný rast online kasín
 - Mierne nižší výnos kurzových stávk
- 2022 -2025 :
 - Predpoklad o poklese terminálov videohier po diskusii so sektorom
 - Aktualizácia makrobázy – predpoklad o nižšej elasticite z dôvodu silného rastu KSD

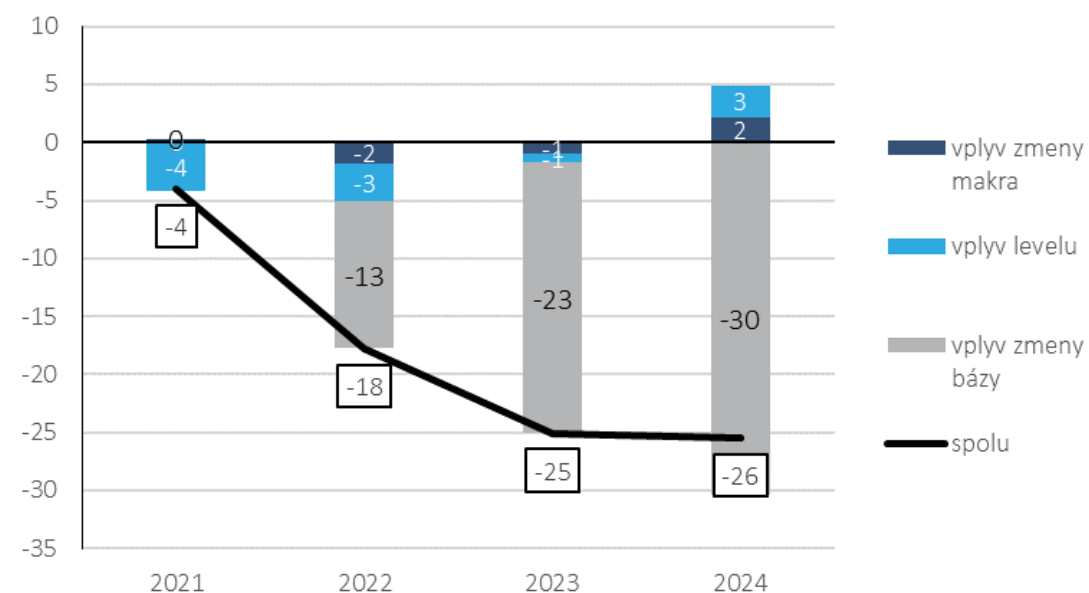
Zmena výnosu hazardných hier (štát a obce, mil. eur)

Príjmy NDS

- 2021: - 4 mil. eur
 - Mierna korekcia smerom nadol cez slabšie plnenie
- 2021-2025 : -18 až - 26 mil. eur
 - Revízia makrobáz
 - Presunutie sa od nominálneho HDP k nasledovným bázam:
 - Presun na reálne bázy reflektuje snahu zachytiť aktivitu
 - Mýto: reálne HDP
 - Diaľničné známky: reálna spotreba

Medzivýborový pohľad

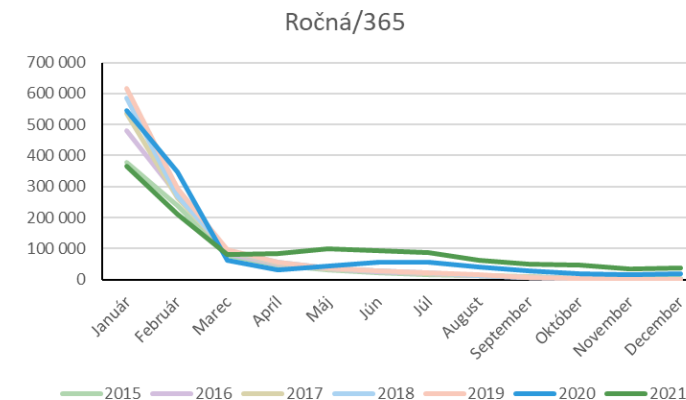
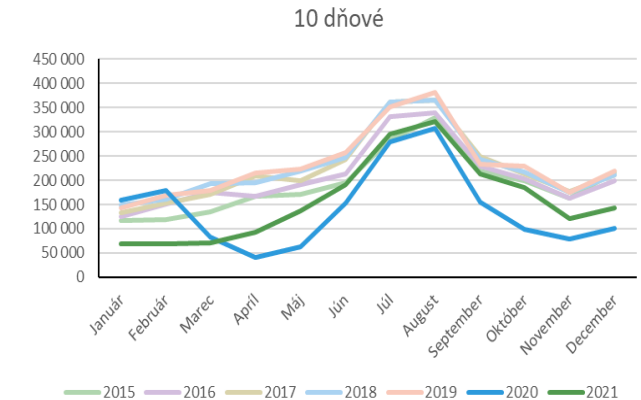
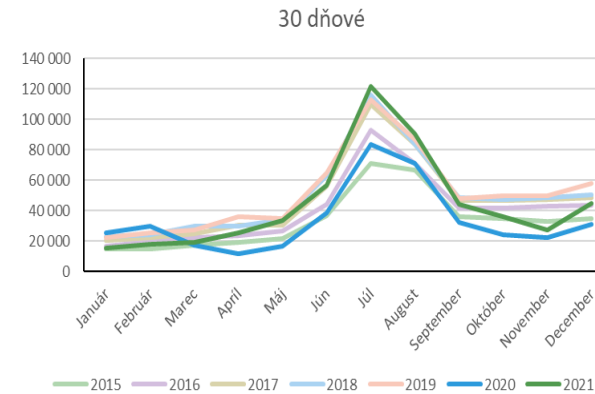

Dáta za diaľničné známky

Nové dáta od NDS

Detailnejšie dáta za diaľničnej známky nám ponúkajú nové analytické možnosti

- Mesačné dáta nám umožňujú sledovať vývoj známk po mesiacoch a kategóriách.
- Nástup pandémie zasiahol hlavne krátkodobé známky (30 dňové a 10 dňové), kde vidieť pokles za oba roky 2020 a 2021
- Najmenej zasiahnuté známky sú ročné:
 - Ročné známky boli prevažne zastúpené začiatkom roka, takže nástup pandémie vo februári 2020 ich zasiahol minimálne
 - Nástupom 365 dňových známk je možné, že sa nákup známk viac nivelizuje do ostatných mesiacov

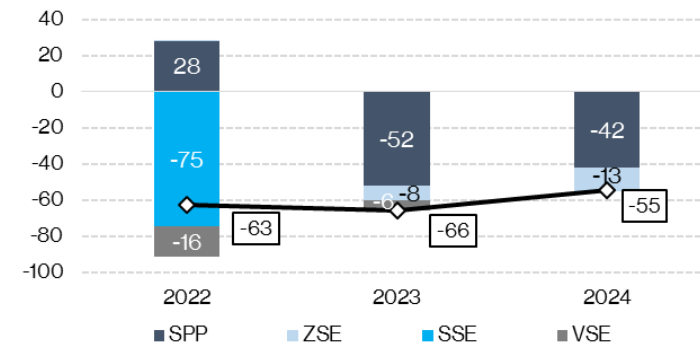

Dividendy

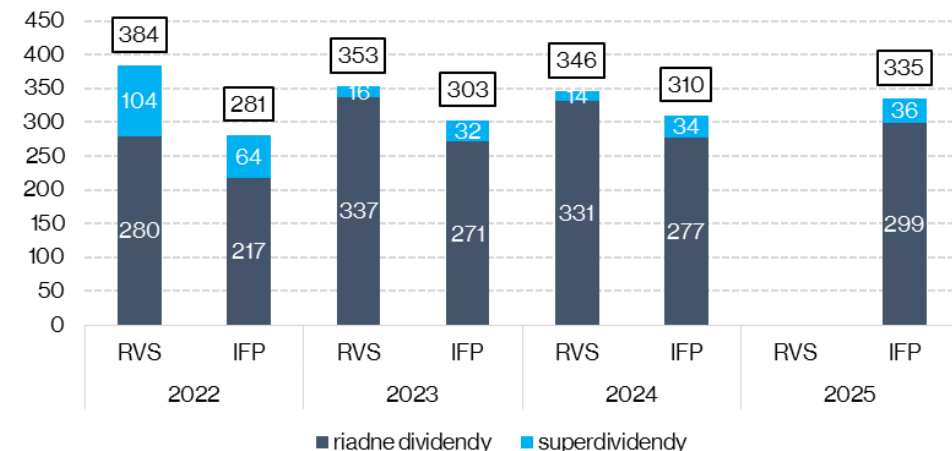
Zlomový rok + firmy nemajú finalizované prognózy

- Parciálna aktualizácia na základe dostupných dát od firiem za rok 2022
- Na začiatku roka nie sú finalizované odhady pre ďalšie roky, prvé indikácie o menších vyplatených dividendách
- **Eustream:** korelácia s poklesom tranzitu plynu cez Ukrajinu + geopolitické vplyvy = scenár poklesu tranzitu v roku 2022 a potom nezmenený odhad
- **SSE** – bez dividendy v roku 2022 (napriek zisku)
- **VSE** - čaká sa na finálnu konsolidovanú účtovnú závierku

Rozdiel aktuálnych (riadnych) dividend voči RVS

Dividendy v rozpočte vs. predpoklady IFP

Vybrané výdavky

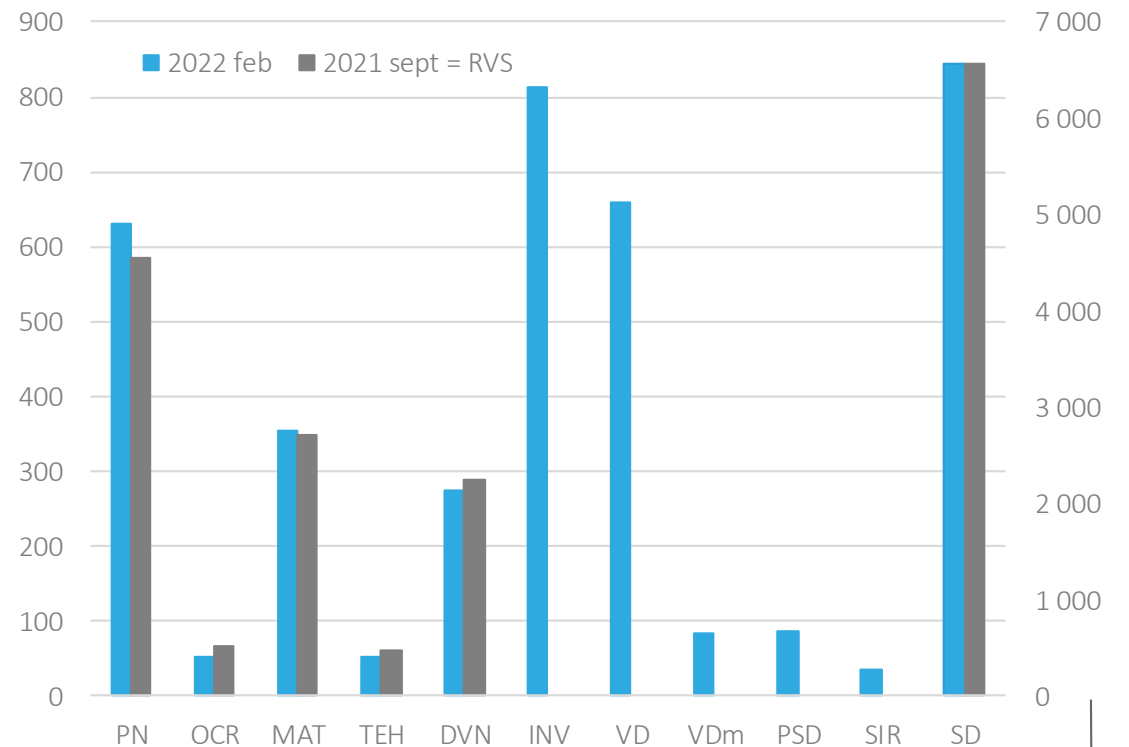
Rozširujeme výbor o nové položky

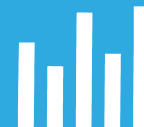
Pridávame prognózu ostatných dôchodkových dávok SP z poistenia v hodnote 1,7 mld. EUR

- ☐ Pridané sú výdavky na invalidné, vdovské/vdovecké, predčasné starobné a pozostalostné dôchodky
- ☐ Predmetom Výboru tak už sú výdavky za 9,6 mld. EUR v 2022
- ☐ Celkovo ide o 19,8 % výdavkov verejnej správy v 2022

Aktuálna prognóza IFP (akruálny princíp, SD pravá os) a porovnanie oproti rozpočtu VS na rok 2022 (mil. eur)

Hlavné predpoklady prognózy

Hlavné predpoklady:

- Vplyv vlny omikron na PN a OČR a cez nadmerné úmrtia pri dôchodkoch v prvej polke roka 2022
- Silný trh práce potiahne v rokoch 2023-2025 výdavky na nemocenské dávky, úspora bude pri dávke v nezamestnanosti
- Výdavky na dôchodky výrazne vzrastú v rokoch 2023 a 2024 kvôli vysokej inflácii
- Zapracované opatrenia z novely zákona o sociálnom poistení (predĺženie ochranej lehoty pri materskom, obmedzenie neoprávneného vyplácania materského a dávky v nezamestnanosti)

Riziká:

- Výrazne lepšia či horšia vlna omikronu môže vychýliť výdavky na pandemické dávky (chorobnosť) aj dôchodky (úmrtnosť) oboma smermi, na dlhšom horizonte môže mať vplyv na invalidné dôchodky či predčasné starobné dôchodky (long-covid, horšie zdravotníctvo)
- Prípadná revízia výšky inflácie nahor by vytlačila výdavky na valorizáciu dôchodkov ešte vyššie, následne by sa zrejme premietla aj do rastu priemernej mzdy čo by potiahlo nemocenské a dávku v nezamestnanosti

Vplyvy opatrení

Novela zákona o sociálnom poistení

- ❑ Chce zmenšiť možnosti špekulatívnych nárokov na materské a dávku v nezamestnanosti (účinnosť od 1.1.2023)
- ❑ Upravuje sa aj ochranná lehota pre nárok na materské z 8 mesiacov pred pôrodom na 14 (účinnosť od 1.4.2022)

Opatrenie (vplyv v mil. EUR)	2022	2023	2024	2025
Obmedzenie neoprávnených DvN	0	-3,5	-3,5	-3,6
Obmedzenie neoprávnených MAT	0	-4,8	-5,2	-5,6
Predĺženie ochrannej lehoty MAT	6,2	10,1	10,9	11,5
SPOLU	6,2	1,8	2,1	2,2

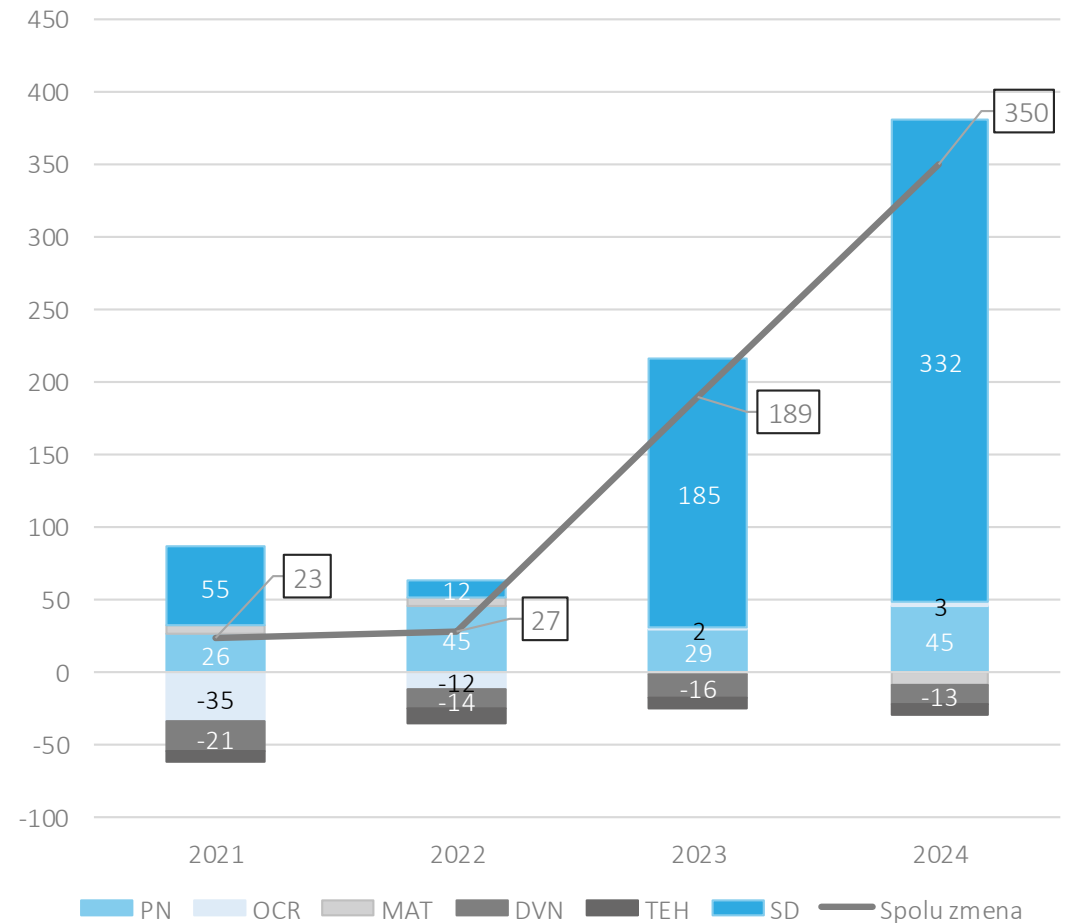
V 2021 sa pesimistické scenáre úplne nenaplnili

- ❑ Riziko zatvárania škôl sa nerealizovalo a OČR sa čerpali slabšie
- ❑ Nerealizovalo sa ani riziko zhoršeného trhu práce, ktorý sa mal premietnuť do počtu dávok v nezamestnanosti v 4q 2021
- ❑ Prekvapila však veľkosť jesennej vlny na PNky
- ❑ Na dôchodky mali vplyv nadmerné doplatky

Aj v 2022 bude omikron ovplyvňovať výdavky na nemocenské dávky a dôchodky

Silný trh práce a inflácia výrazne ovplyvnia výdavky od roku 2023

Zmena výdavkov oproti minulej prognóze (mil. eur)

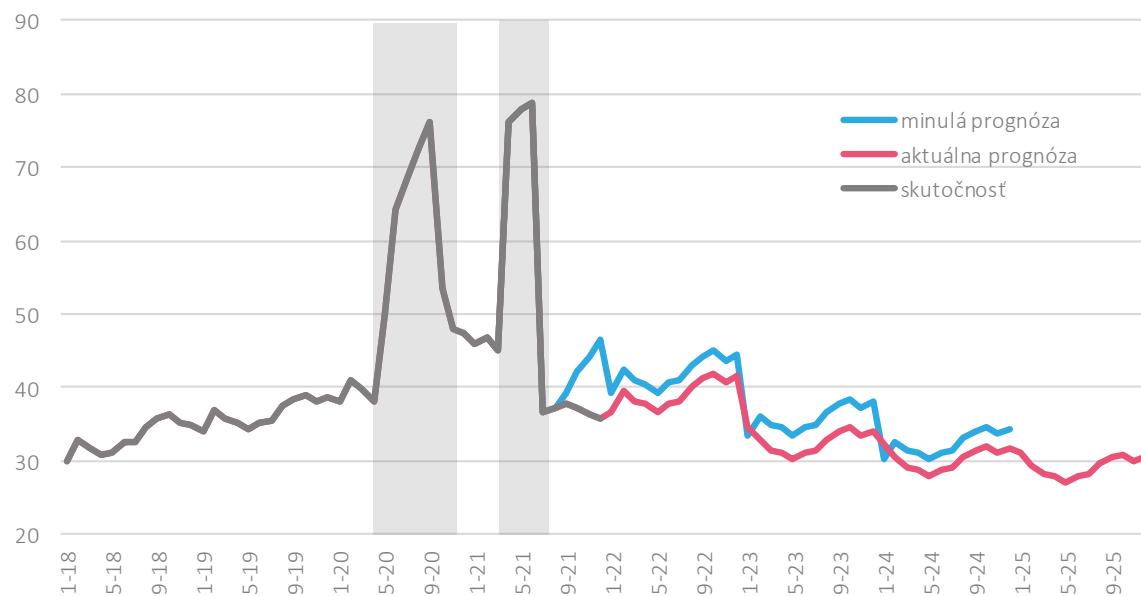

Dávka v nezamestnanosti

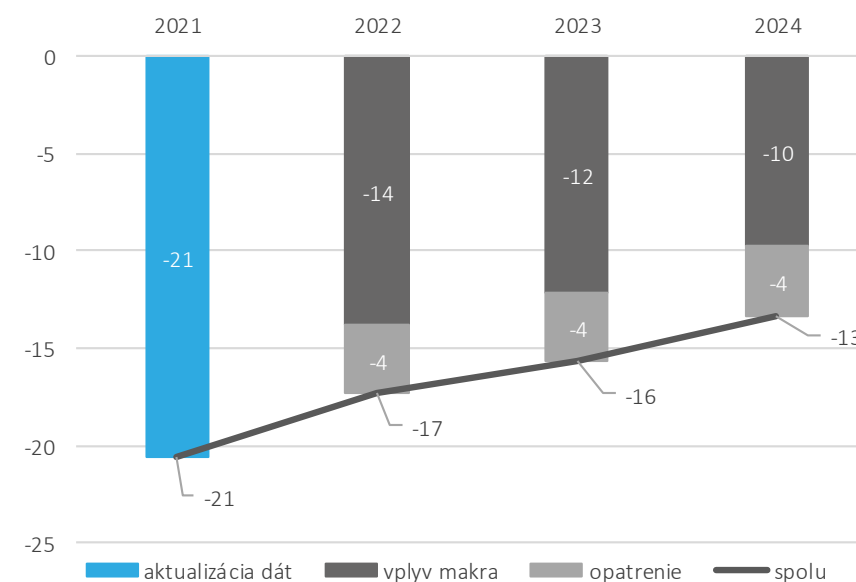
- ❑ 2022-2025: Nárast výšky dávky z titulu vyššej prognózovanej priemernej mzdy
- ❑ 2022-2025: Dobrý trh práce zatlačí mieru nezamestnanosti nadol, čo zníži aj počet dávok
- ❑ Vplyv opatrenia – obmedzenie neoprávnených nárokov od 2023

- ❑ Obmedzenie neoprávneného priznávania dávok by mohlo znížiť počet poberateľov o približne 0,4 tis. mesačne (vplyv cca 3,5 mil. od 2023)

Mesačný počet poberateľov DvN (tis.)

Zmena oproti minulej prognóze (mil. EUR)

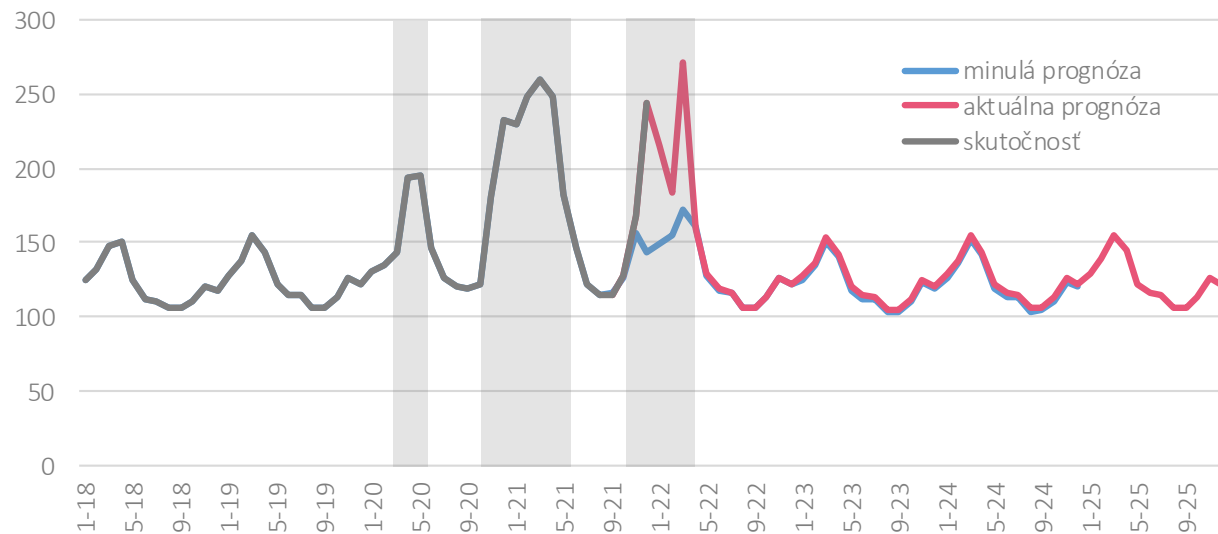

Dávka nemocenské

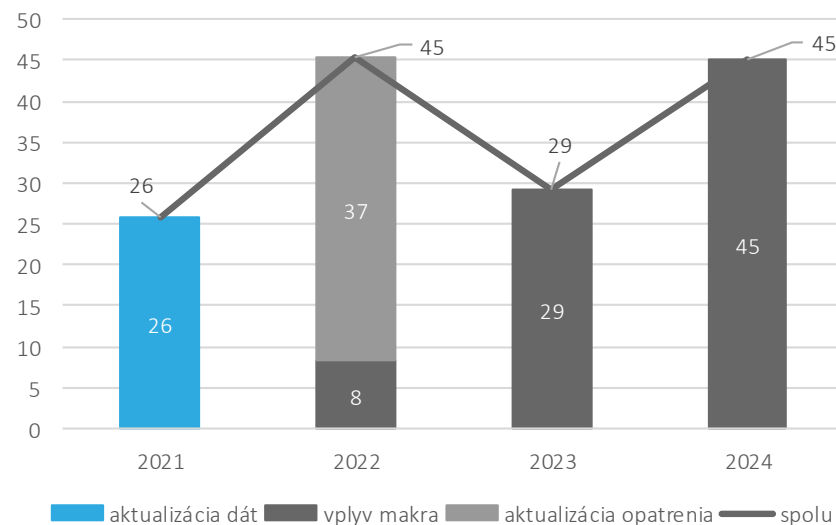
- V 1H 2022 naďalej viditeľný vplyv pandémie (omikron vlna), 2H 2022 návrat k počtu dávok z roka 2019 (pandemická báza)
- 2023-2025: Vyššia priemerná mzda aj zamestnanosť navýšia výdavky na PNky

- 2021: sila zimnej vlny prekvapila, výdavky na pandémiu boli vo výške 211 mil. EUR (nárast oproti odhadu zo septembra o 20,4 mil. EUR)
- 1H 2022: omikron vlna - pandemické výdavky odhadujeme vo výške 63,9 mil. EUR (nárast oproti septembru o 36,9 mil. EUR, zmena zahŕňa aj zrušenie pandemických PN vyplácaných SP od prvého dňa)

Mesačný počet dávok PN (tis. dávok)

Zmena oproti minulej prognóze (mil. eur)

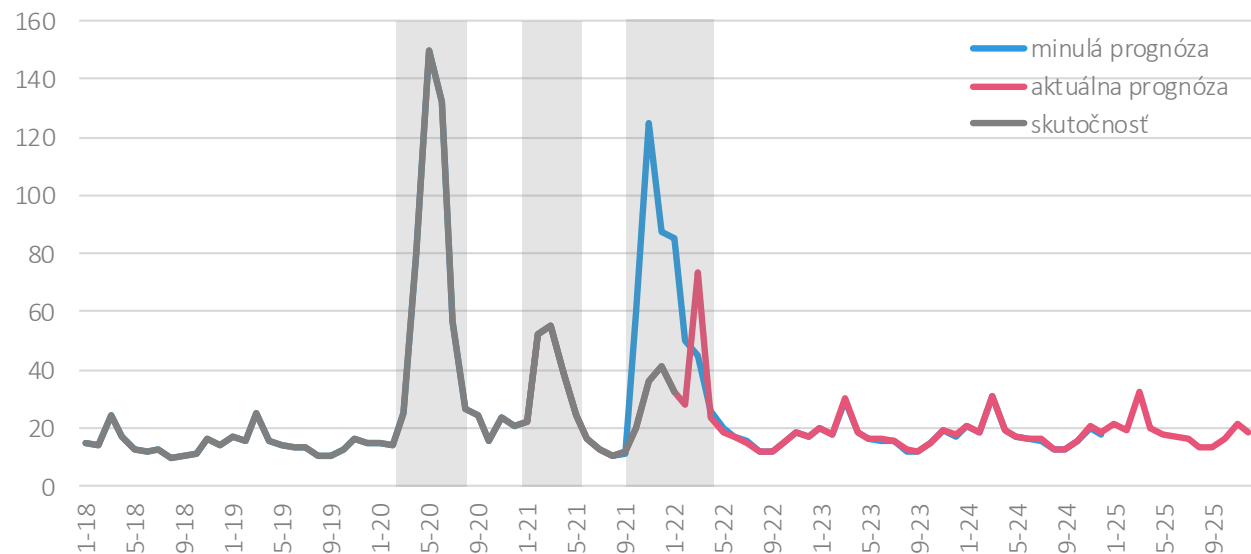

Dávka ošetrovné

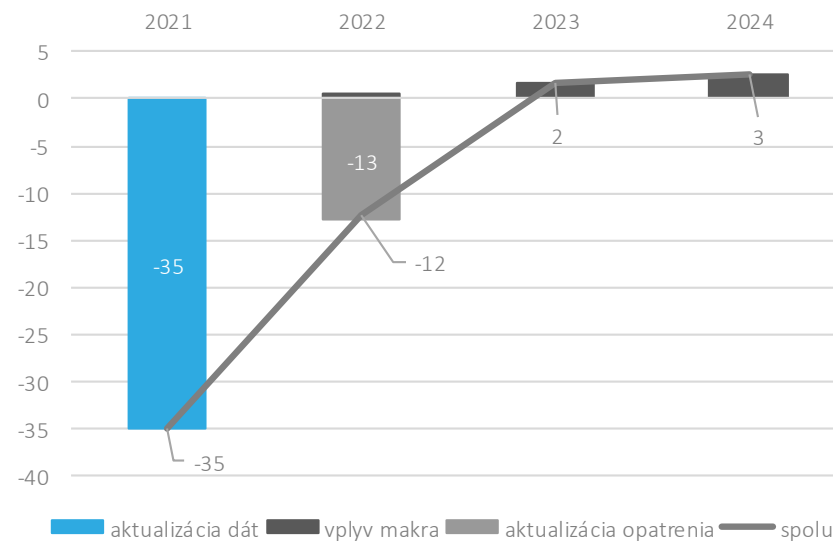
- V 1H 2022 naďalej viditeľný vplyv pandémie (omikron vlna), 2H 2022 návrat k štandardnej úrovni počtu dávok
- 2023-2025: Vyššia priemerná mzda aj zamestnanosť navýšia výdavky na OČRky

- 2021: pôvodné predpoklady o zatváraní škôl sa nenaplnili, pandemické dávky boli vo výške 35,4 mil. EUR (minulý odhad bol 68,3 mil. EUR)
- 1H 2022: omikron vlna pokračuje, odhadujeme pandemické výdavky vo výške 10,1 mil. EUR

Mesačný počet dávok OČR

Zmena oproti minulej prognóze (mil. eur)

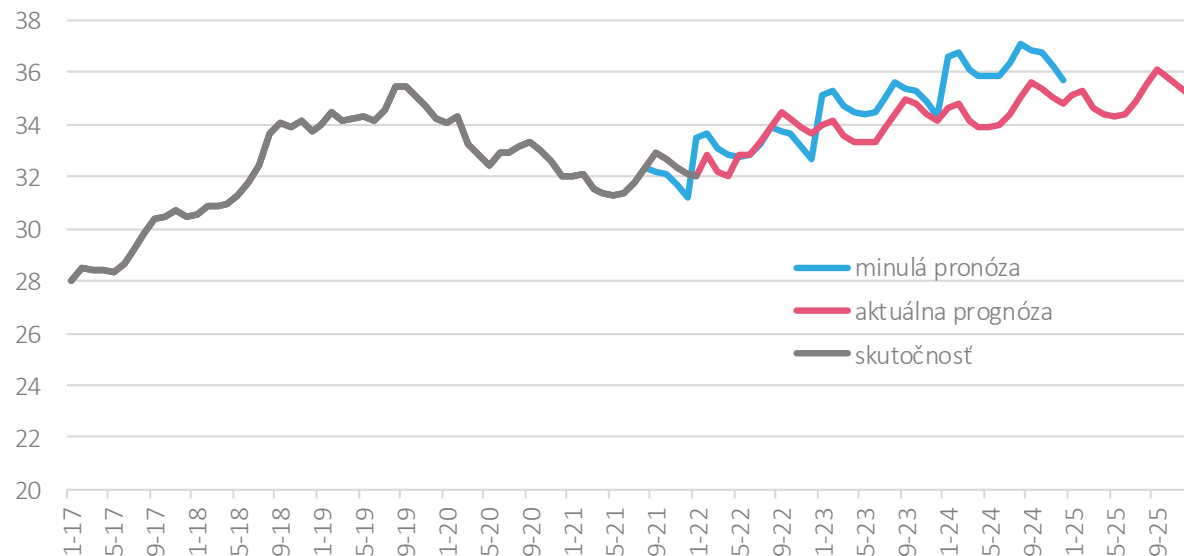

Dávka materské

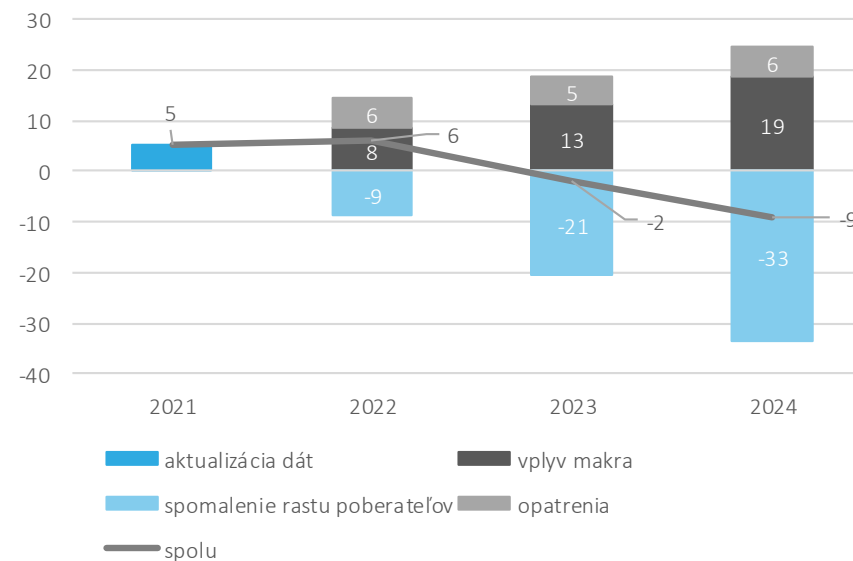
- Spomalenie modelového rastu počtu poberateľov na predkrízové maximum na konci horizontu
- Zpracovanie opatrení – dlhšia ochranná lehota a neoprávnené poberanie dávky (novela zákona o sociálnom poistení)

- Zavedenie dlhšej ochrannej lehoty (z 8 na 14 mesiacov) by v maximálnom scenári mohlo navýšiť počet dávok o približne 0,9 tis. mesačne
- Obmedzenie neoprávneného priznávania dávok naopak zníži počet poberateľov o približne 0,4 tis. mesačne

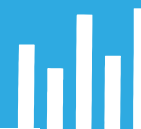
Mesačný počet dávok MAT (tis.)

Zmena oproti minulej prognóze (mil. eur)

Ostatné info k nemocenským dávkam

Tehotenské

- Počet dávok v roku jemne zaostal za doložkou vplyvov (skutočnosť je 19,8 tis., doložka rátala s 20,8 tis.)
- Výška dávky tiež zaostala za doložkou (skutočnosť je 205 eur, doložka rátala s 236 eur)
- Prognóza vychádza zo skutočnosti roka 2021 a následne počet poberateľov rastie ako zamestnanosť ESA a výška dávky ako oneskorená PM

2021 (mil. EUR)			2022 (mil. EUR)			2023 (mil. EUR)			2024 (mil. EUR)			2025 (mil. EUR)		
Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ
39,3	32,0	-7,4	61,8	51,6	-10,2	64,3	55,8	-8,5	67,8	59,6	-8,1	-	62,7	-

Vyrovnávacía dávka

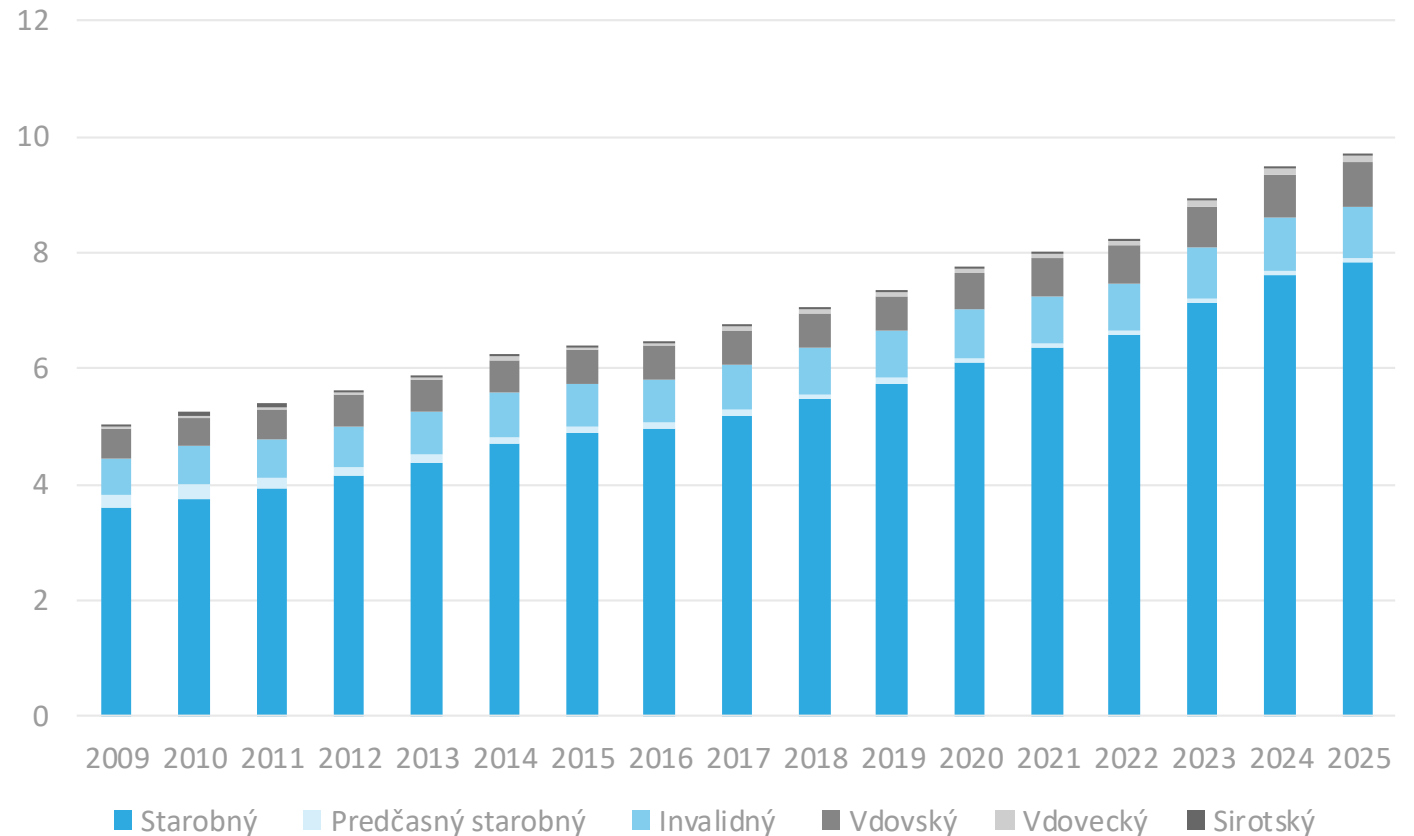
- Aktualizácia o dáta do konca roka 2021 (2021=bázický rok pre zvyšok prognózy)
- Žiadna zmena v predpokladoch na horizonte prognózy

2021 (mil. EUR)			2022 (mil. EUR)			2023 (mil. EUR)			2024 (mil. EUR)			2025 (mil. EUR)		
Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ
0,060	0,063	0,003	0,063	0,067	0,004	0,067	0,073	0,005	0,071	0,076	0,006	-	0,080	-

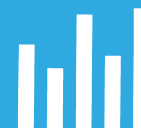
Rast výdavkov na dôchodky sa v najbližších rokoch prudko zrýchli

- V 2022 pokračuje vplyv pandémie – do projekcie sú zahrnuté nadmerné úmrtia, vplyv sa prejaví najmä pri starobných dôchodkoch
- Nízky rast výdavkov v 2022 je tiež spôsobený nízkou úrovňou inflácie z 2021, ktorá udáva mieru valorizácie dôchodkov
- Rast výdavkov počas rokov 2023 a 2024 bude hnaný najmä výdavkami na valorizáciu
 - V 2023 budú predstavovať približne 0,6 mld. eur
 - V 2024 približne 0,5 mld. eur
- Spomalenie rastu inflácie v 2024 sa prejaví aj nižším rastom výdavkov v 2025

Celkové ročné výdavky na dôchodky (hotovostný princíp, mld. eur)

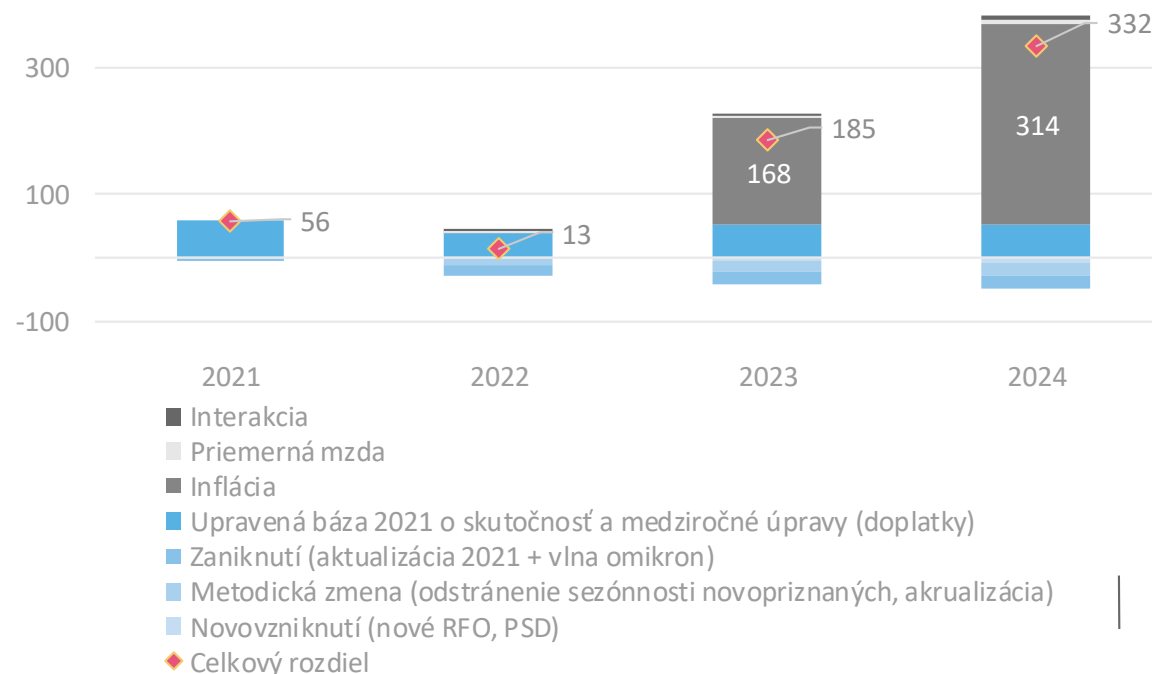
Starobné dôchodky

	2021 (mil. EUR)			2022 (mil. EUR)			2023 (mil. EUR)			2024 (mil. EUR)			2025 (mil. EUR)		
	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ	Sept 21	Feb 22	Δ
Hotovostný výdavok	6 303	6 358	56	6 562	6 575	13	6 953	7 138	185	7 282	7 615	332	-	7 832	-
Akruálny výdavok	6 358	6 413	55	6 560	6 572	12	6 952	7 136	185	7 282	7 614	332	-	7 831	-

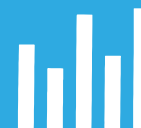
- ❑ Prognóza na 2022 bez výrazných zmien
 - ❑ vyššie skutočné výdavky v 2021 oproti prognóze sa preklapia do 2022, sú ale kompenzované úsporou na zaniknutých a novovzniknutých dôchodkoch
 - ❑ doplatky za zníženie dôchodkového veku ženám vybraných ročníkov sa pre 2021 zvýšili o 10 mil. eur, v 2022 sa očakávaná suma doplatkov o túto sumu znížila
- ❑ Prognóza do 2025 výrazne ovplyvnená dôchodcovskou infláciou
 - ❑ navýšenie očakávanej inflácie (o 2,5 p.b. v 2023 a 1,9 p.b. v 2024) spôsobuje prudký odklon od septembrovej prognózy

Zmena výdavkov oproti minulej prognóze SD (mil. eur)

Invalidné dôchodky

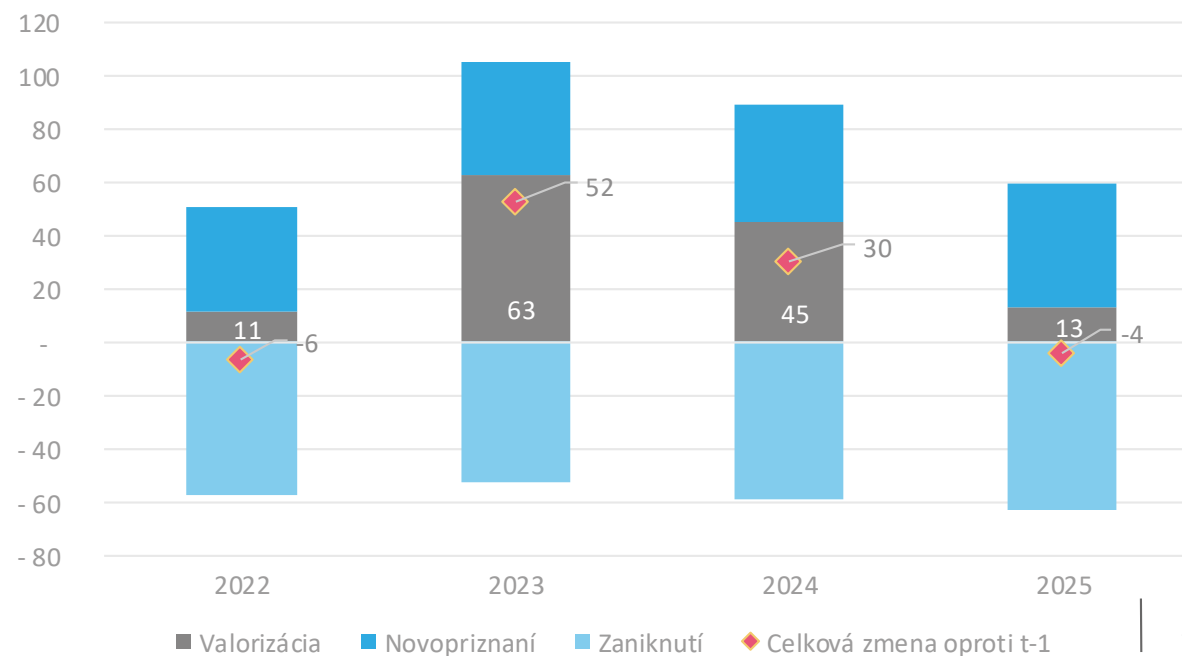
☐ Nová prognózovaná položka

	2021 (mil. EUR)	2022 (mil. EUR)	2023 (mil. EUR)	2024 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)
	Feb 22	Feb 22	Feb 22	Feb 22	Feb 22
Hotovostný výdavok	813	814	866	896	892
Akruálny výdavok	820	813	866	896	892

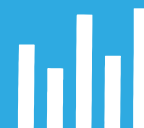
- ☐ V posledných rokoch výdavky rastú veľmi mierne (vplyv novopriznaných a zaniknutých sa skôr kompenzoval, mierny rast výdavkov zabezpečila valorizácia)
- ☐ V 2022 akruálne výdavky poklesnú – väčší vplyv zánikov (úmrtím a prechodom na iný typ dôchodku) než vznikov dôchodkov a nízka valorizácia
- ☐ Očakávajú sa nadmerné úmrtia vplyvom omikron vlny (podľa podielu nadúmrtí voči COVID úmrtiam v kohorte 40-64 v 2021)
- ☐ Od 2023 prudší nárast výdavkov kvôli vysokej inflácii, ktorá sa preklopí do valorizácie

Medziročná zmena akruálnych výdavkov na INV dôchodky (mil. eur)

Vdovské a vdovecké dôchodky

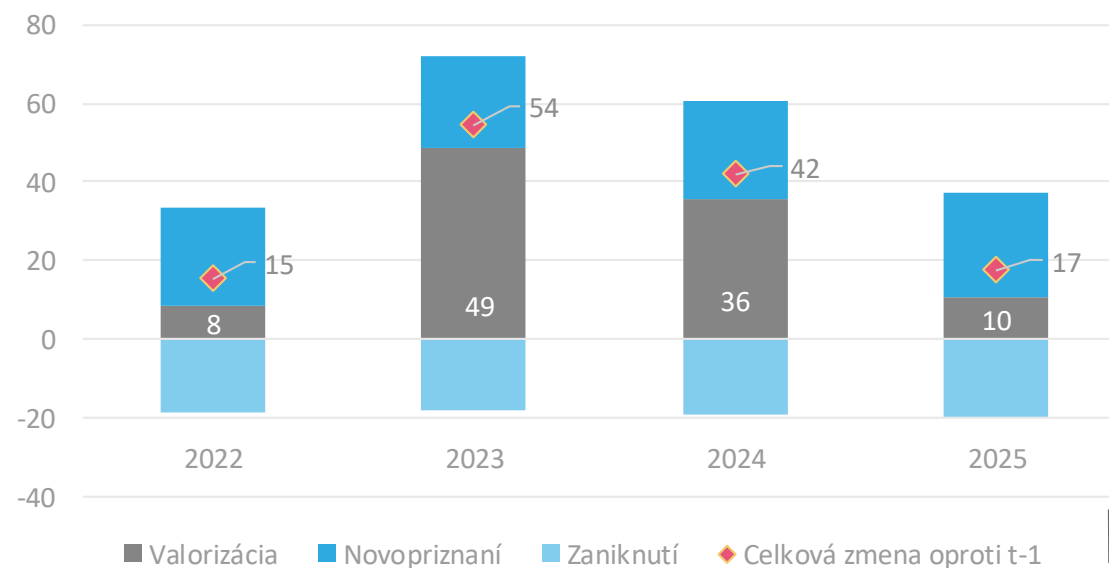
☐ Nová prognózovaná položka

		2021 (mil. EUR)	2022 (mil. EUR)	2023 (mil. EUR)	2024 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)
		Feb 22	Feb 22	Feb 22	Feb 22	Feb 22
VD	Hotovostný výdavok	638	659	714	755	772
	Akruálny výdavok	644	659	713	755	772
VDm	Hotovostný výdavok	79	83	91	97	101
	Akruálny výdavok	79	83	91	97	101

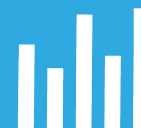
- ☐ Výdavky v čase rastú najmä kvôli vyšším výdavkom na novopriznané dôchodky a valorizácii
- ☐ V 2022 budú výdavky na novopriznaných aj zaniknutých ovplyvnené nadúmrtnosťou starobných dôchodcov z vln delta a omikron, vplyv bude mať aj nízka valorizácia
- ☐ Od 2023 prudší nárast výdavkov kvôli vysokej inflácii, ktorá sa preklopí do valorizácie

Medziročná zmena akruálnych výdavkov na VD dôchodky (mil. eur)

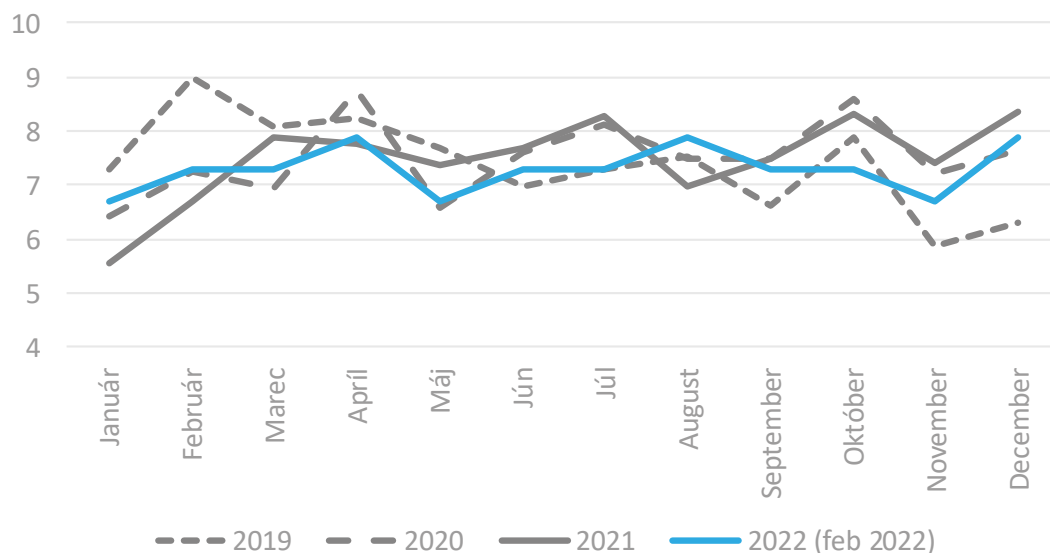
Predčasné starobné a sirotské dôchodky

☐ Nové prognózované položky

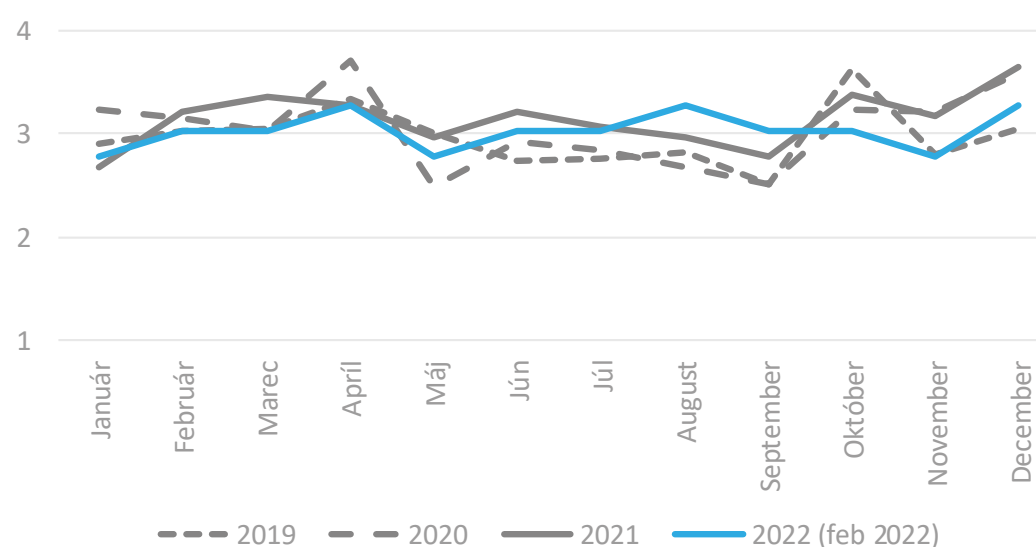

		2021 (mil. EUR)	2022 (mil. EUR)	2023 (mil. EUR)	2024 (mil. EUR)	2025 (mil. EUR)
		Feb 22	Feb 22	Feb 22	Feb 22	Feb 22
PSD	Hotovostný výdavok	90	87	89	90	87
	Akruálny výdavok	90	87	89	90	87
SIR	Hotovostný výdavok	38	36	38	39	39
	Akruálny výdavok	38	36	38	39	39

Prognóza výdavkov na PSD (hotovostný princíp, mil. eur)

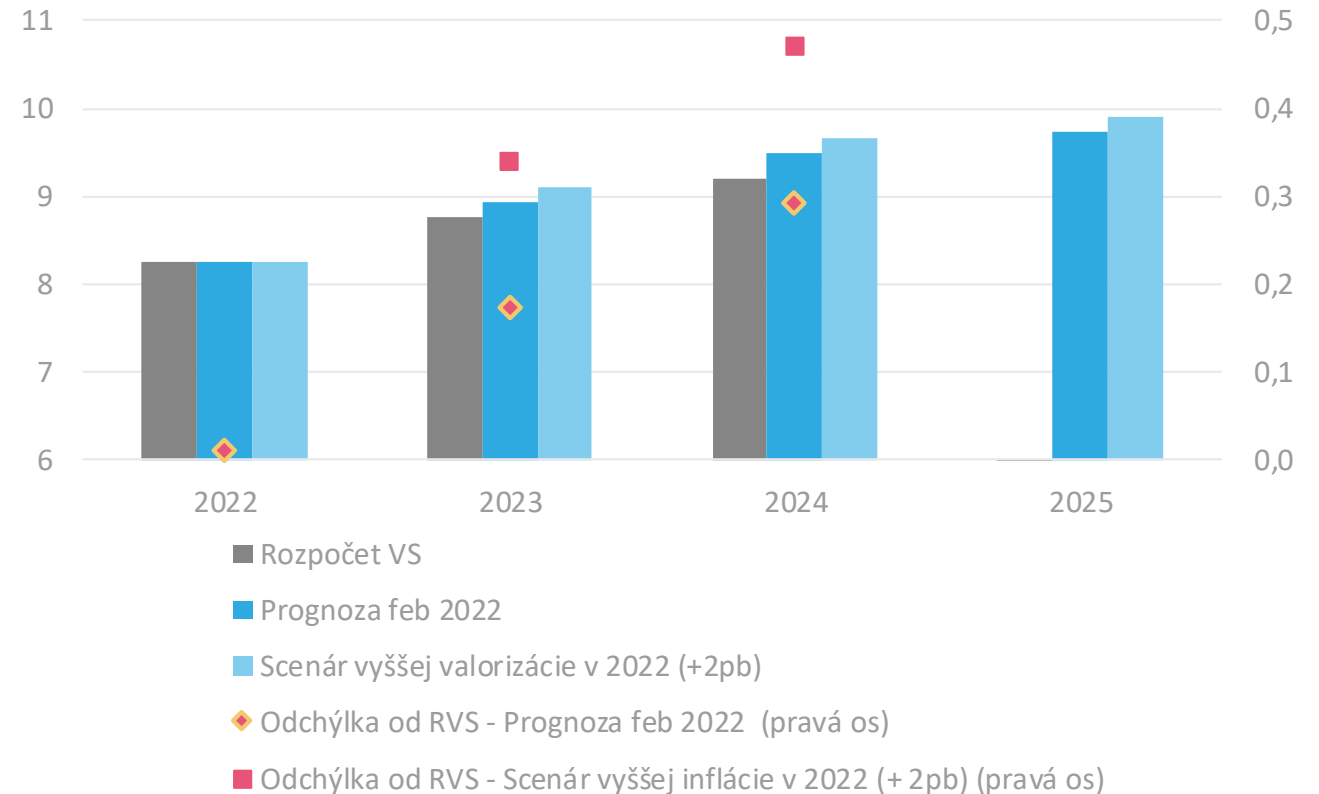
Prognóza výdavkov na SIR (hotovostný princíp, mil. eur)

Vyššia valorizácia spôsobí odchýlku od RVS

- Aktuálna prognóza počíta s odchýlkou od RVS v roku 2023 o 0,2 mld. eur a v 2024 o 0,3 mld. eur
- Odchýlka je spôsobená najmä nárastom inflácie v rokoch 2022 a 2023
- Ak by inflácia v 2022 stúpila ešte o ďalšie 2 p. b. (na 9,4 %), odchýlka od RVS by sa v 2023 zvýšila na 0,3 mld. eur, v 2024 na 0,5 mld. eur
- Zvýšenie inflácie o 1 p. b. predstavuje dodatočné náklady na valorizáciu vo výške približne 83 mil. eur

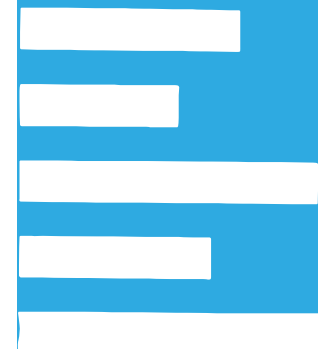
Porovnanie prognózy ročných výdavkov na dôchodky voči RVS (hotovostný princíp, mld. eur)

Diskusia

1. Cezhraničná turistika – opäťovne sa otvára téma ušlých daní z dôvodu znížených sadzieb v okolitých krajinách (DPH, spotrebné dane). Je z dostupných bankových a analytických dát viditeľná zmena nákupného správania?
2. Ako vnímate nasledovné:
 - nárast efektivity pri DPH
 - vysoké jednorazové príjmy z dividend (zrážková daň)
 - výhľad pre korporátnu daň? (vývoj pri firmách za rok 2021)
3. Nová daň z jadra

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

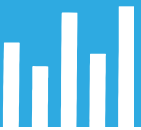
INŠTITÚT FINANČNEJ POLITIKY

Ministerstvo financií SR

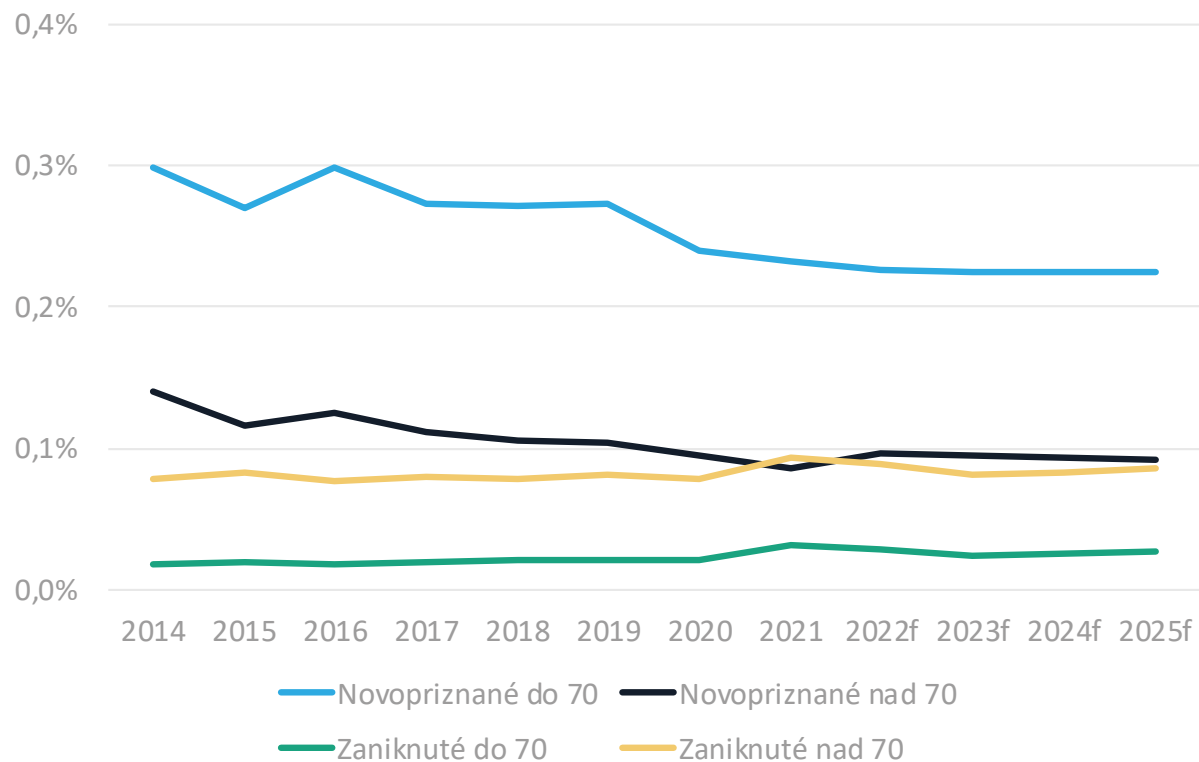
<https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky>

FB: IFP - Institute for Financial Policy

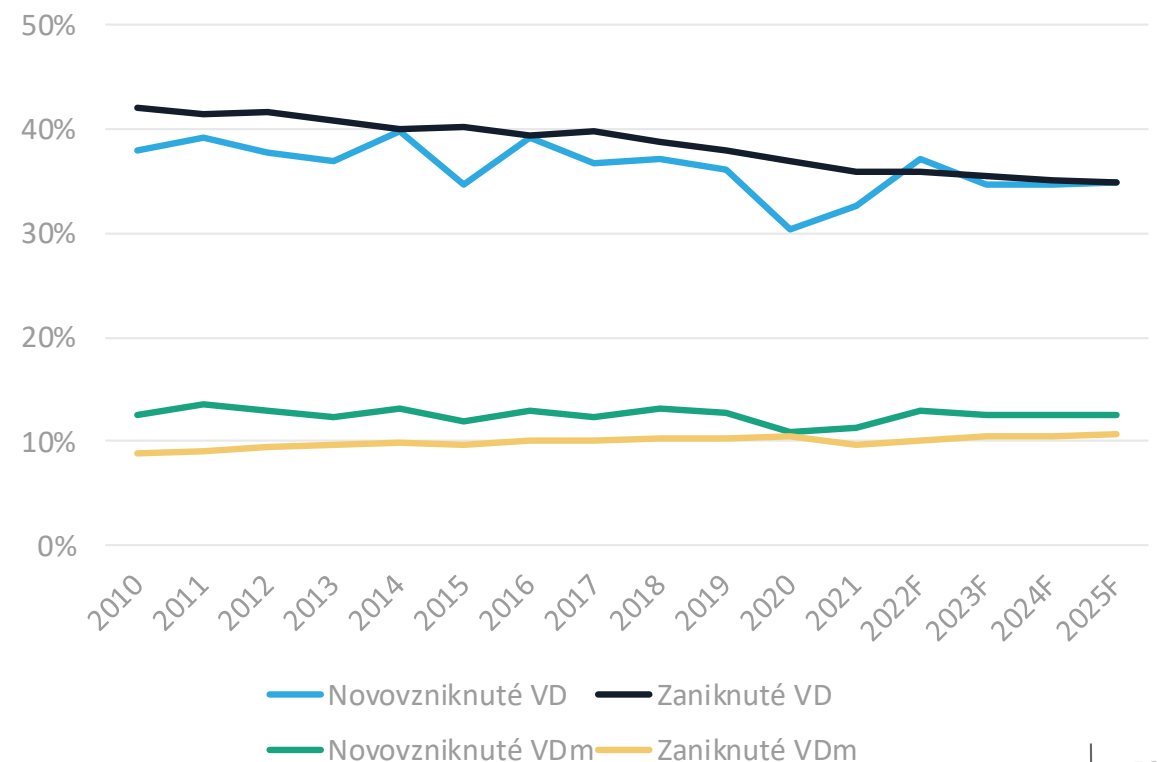
Prognóza dôchodkov – vybrané premenné

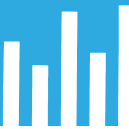
Podiel INV na populácii (%)

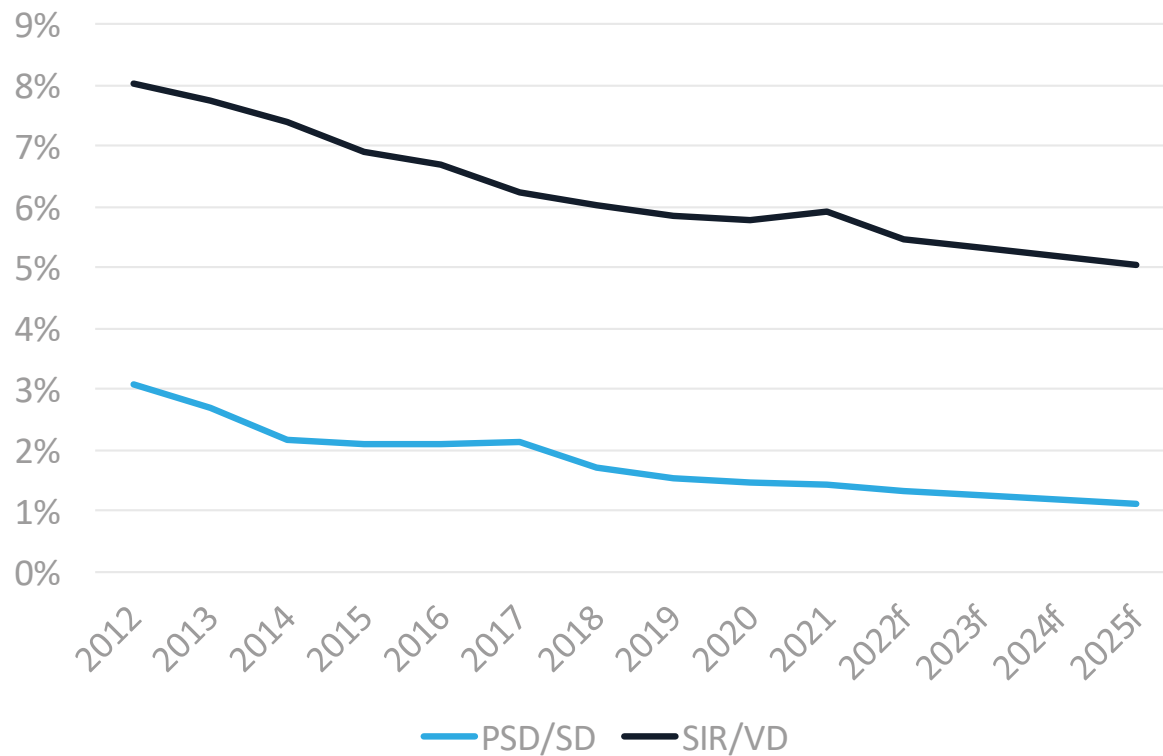
Podiel VD/VDm na zaniknutých starobných dôchodkoch (%)

Prognóza dôchodkov – vybrané premenné

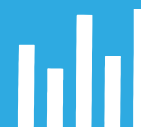
Podiel výdavkov na výdavkoch modelovej bázy (%)

Príloha k daňovým príjmom

Posledné sa obzretie za rokom 2020

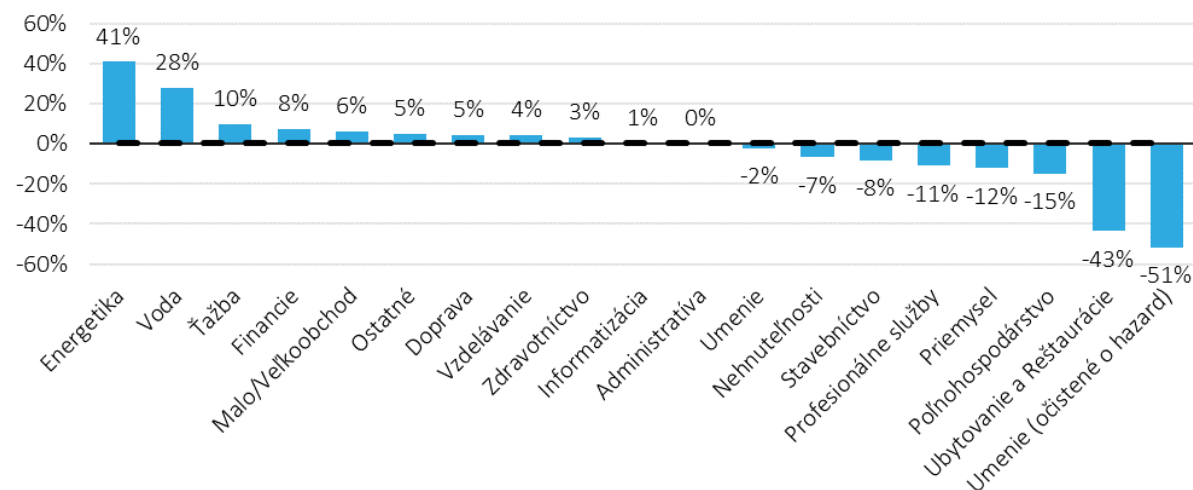
Finálna analýza podaných priznaní dani príjmov právnických osôb

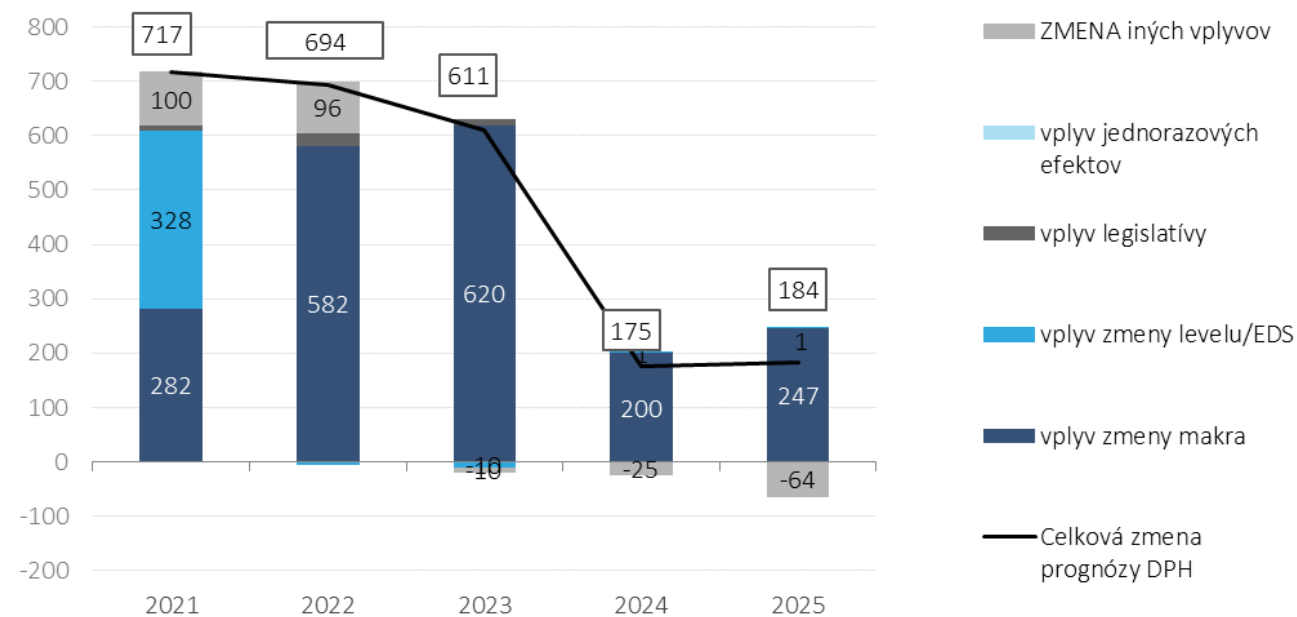
Najväčšie dopady na sektory, ktoré tradične tvoria malú časť DPPO

- Výnimkou je *Priemysel*, ktorý tiež pokleslo (-12 %). Najviac prepadlo *Ubytovanie a reštaurácie* a *Umenie* (po očistení o hazard)
- Potiahli silové sektory (*Energetika*, *Financie*) a *Obchod*
- Minimálne zmeny v zaplatenej dani mali za dôsledok, že netreba samostatne zohľadňovať prípadné straty z krízového roku (ako napr. v 2009)

Zmena daňovej povinnosti po sektoroch

DPH – medziročný vývoj

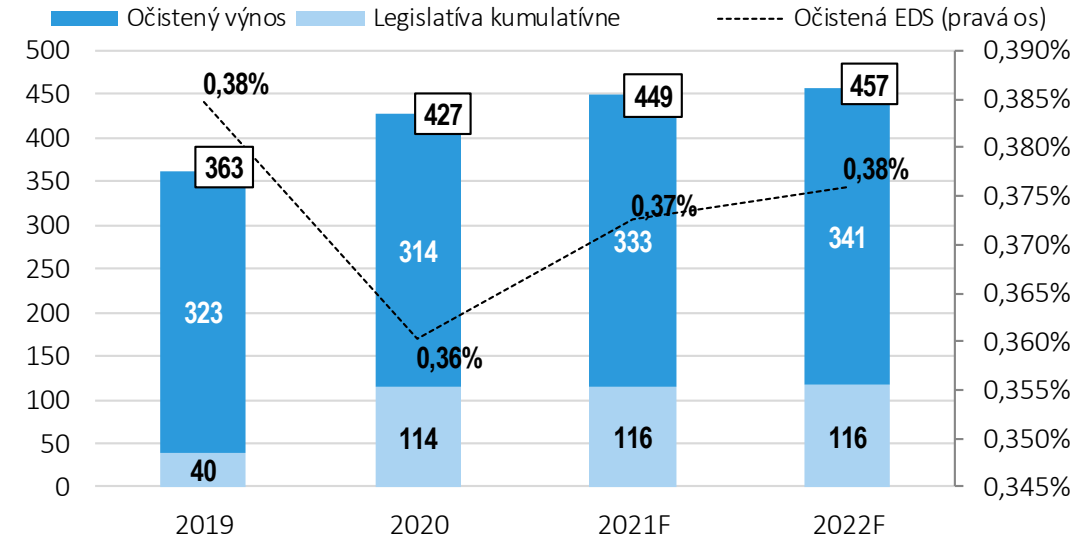
2021 – ¾ dane zaplatenej

- Minimálna zmena oproti septembru
- Bottom-up nápočet 2021 – podľa očakávaní priemeru posledných 5 rokov – v 4Q očakávaná približne pätina celkového výnosu

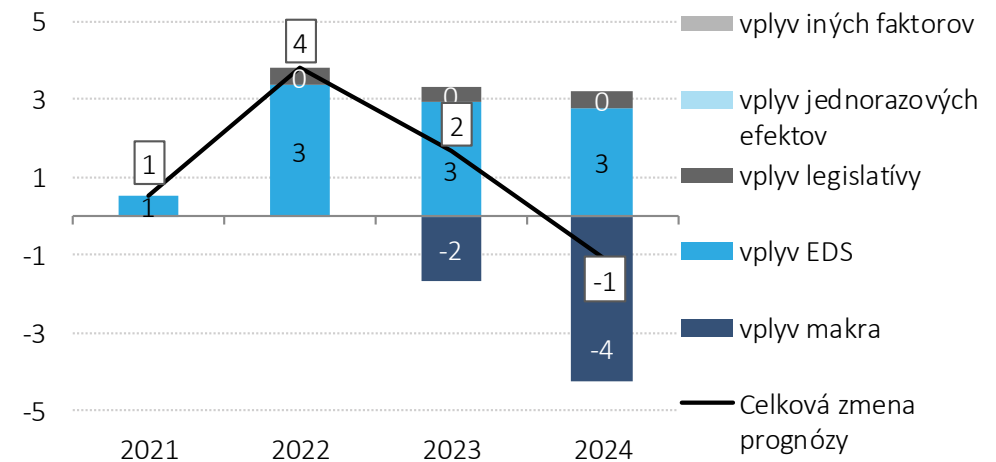
2022-2025:

- Potreba odhadu rastu makrobázy pre 2022
 - HDP za rok 2020 výrazný pokles, ale daň má dlhodobu pozitívny lineárny trend
 - Analytický dopočet prostredníctvom počtu dokončených bytov, priemernej zdanenej výmery a priemernej očakávanej sadzby
- Minimálna zmena legislatívy na úrovni okresných miest (pod 0,5 mil. eur)

Výber dane z nehnuteľností

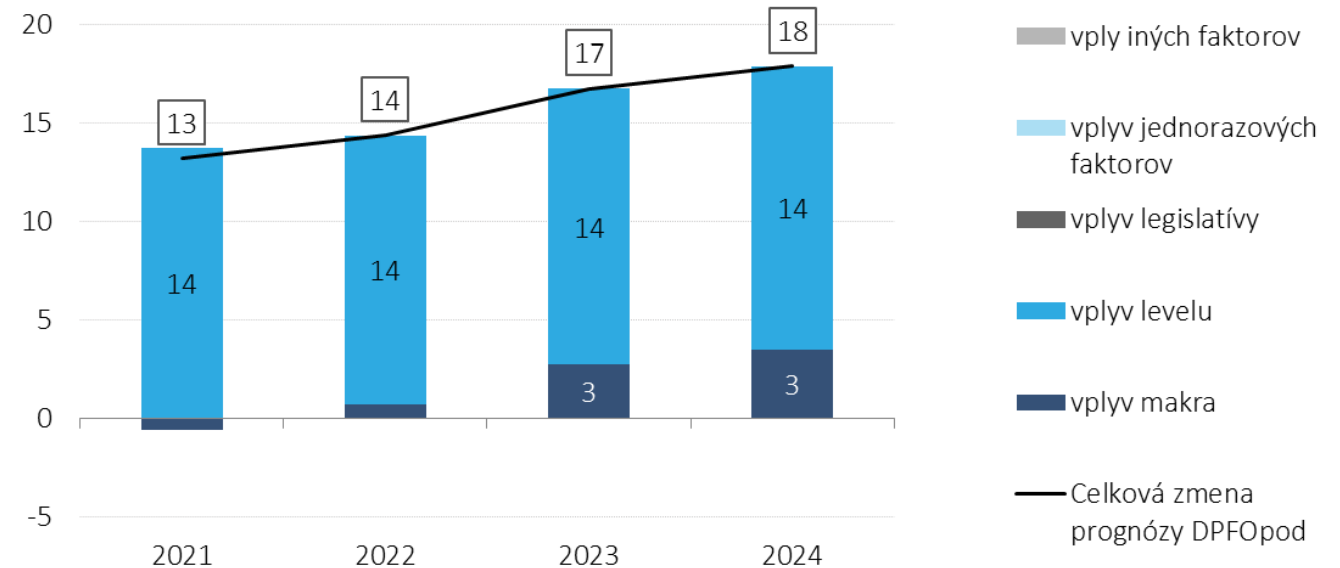
Rozdiel oproti septembrovej prognóze

DPFO z podnikania

- 2020: +14 mil. eur
 - SZČO výnos nad očakávania
 - +5,8 mil. eur
 - Úprava akruálu cez vyšší daňový bonus (daňový výdavok)
 - +7,7 mil. eur
- 2021 -2025 : +14 až + 18 mil. eur
 - Prenášame pozitívny trend s príspevkom makra na konci horizontu

Medzivýborový pohľad

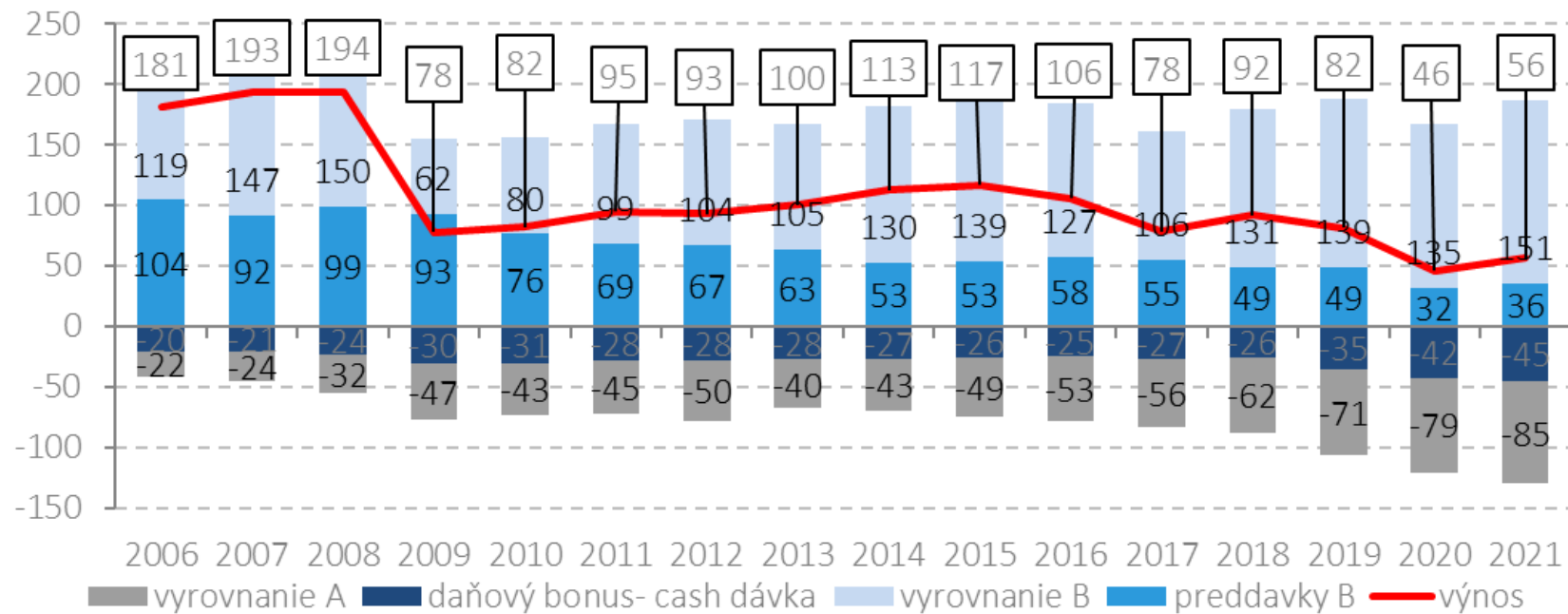

DPFO z podnikania

Ťahajú hlavne SZČO, dohodári s negatívnym príspevkom znižujúcim celkový výnos

Vývoj jednotlivých zložiek DPFO z podnikania (mil. eur)

Daň z motorových vozidiel

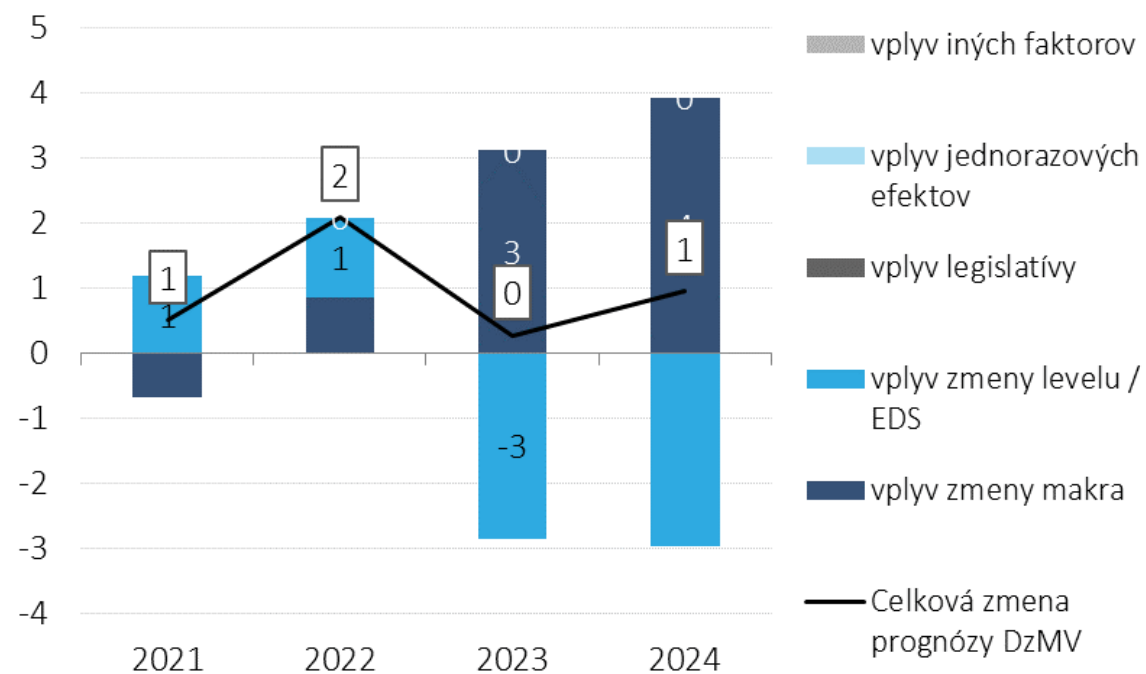
2021: + 0,5 mil. eur

- Nápočet cez registrované vozidlá
- Minimálne zmeny z titulu finálneho počtu registrovaných áut v 2021
- Pôvodný odhad zo septembra bol blízko skutočnosti

2022 - 2025 : 0,2 až 2 mil. eur

- Zanedbateľné zmeny z titulu klesajúcej EDS a úpravy makroekonomických predpokladov

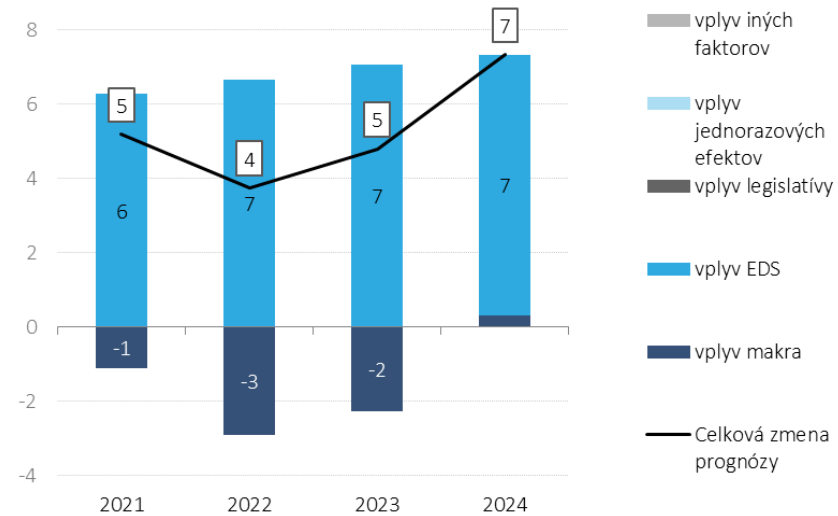
Medzivýborový pohľad

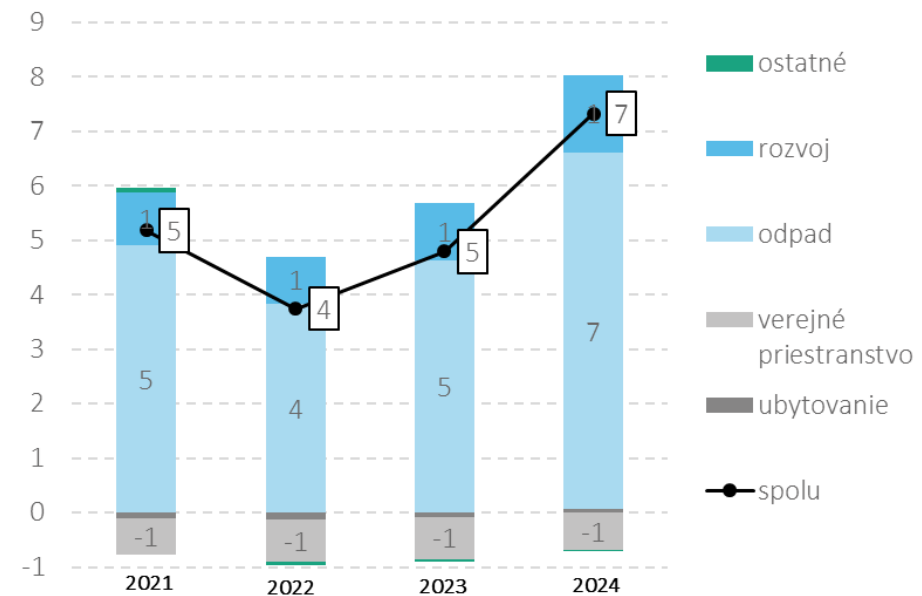
Dane za špecifické služby

- 2020: výnos 226 mil. eur
- 2021: dopočet posledného kvartálu na základe minulého vývoja (83 % výnosu máme doma) – výnos 246 mil. eur
- Najväčšia revízia pre poplatok za odpad, ale percentuálne malý vplyv (poplatok je 192+ mil. eur)
- 2022 - 2024: prenášame lepšie plnenie a zohľadňujeme negatívne makro

Rozdiel oproti septembrovej prognóze (v mil. eur)

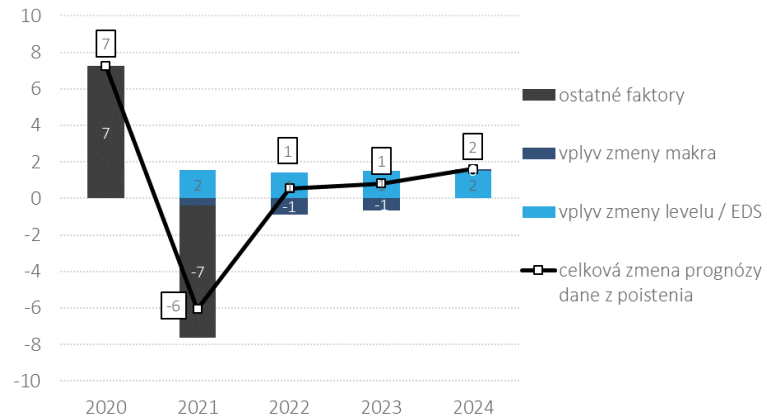
Rozdiely oproti sept. prognóze podľa jednotlivých daní (v mil. eur)

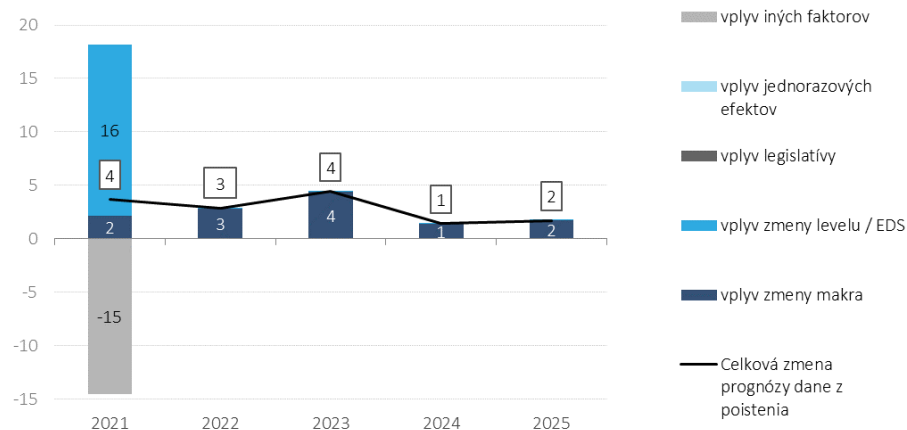
Daň z poistenia

Zmena princípu aktualizácie pre novú daň (vznik 2019)

Rozdiel oproti septembrovej prognóze (v mil. eur)

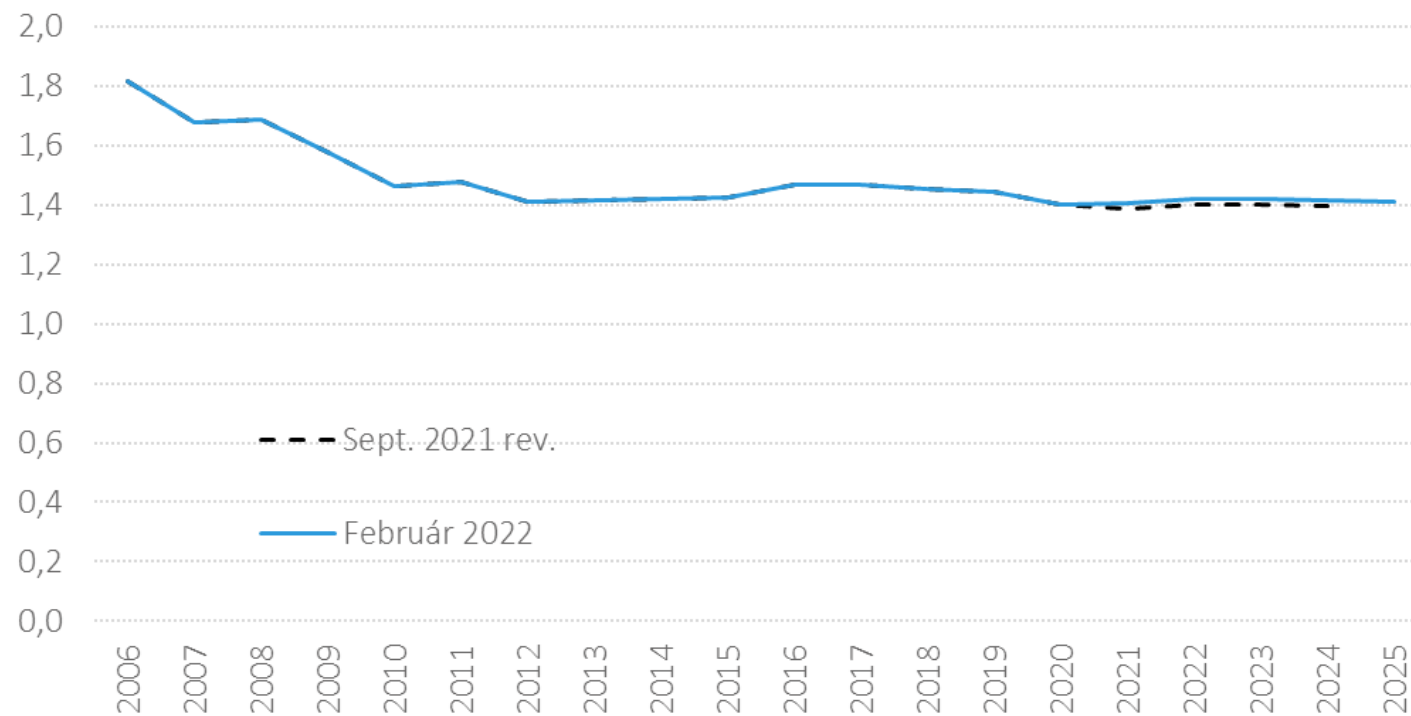

Medziročný rozdiel (v mil. eur)

- Upravujeme historický časový rad (od 2019) na základe revízie aktualizácie
- Z dôvodu preliatia 7 mil. eur z roku 2020 do roku 2021 (kvôli víkendovému presunu termínu zaplattenia dane) meníme aktualizáciu dane:
 - starý spôsob: február (t) až január (t+1)
 - nový spôsob: apríl (t) až marec (t+1)
- Oproti septembru minimálne zmeny

Dlhodobá EDS – minerálne oleje

Dlhodobá EDS – tabakové výrobky

